

Biuletyn

ISSN 2719-5147

informacyjny

3–4/2025



**Wspólna Polityka Rolna
dla bezpieczeństwa żywnościowego**

Wzmocnienie pozycji rolników w łańcuchu dostaw

Fundusze promocji produktów rolno-spożywczych

57. Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych UE

Rybacktwo – ścieżka do wielkiej kariery

**Kupując żywność
z tym znakiem**

**PRODUKT
POLSKI**

**masz pewność, że
została wytworzona
w Polsce na bazie
krajowych surowców**

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi



Dowiedz się więcej



#KUPUJŚWIADOMIE

W numerze:

MRiRW

MRiRW

Wspólna Polityka Rolna dla bezpieczeństwa żywnościowego	4
Wzmocnienie pozycji rolników w łańcuchu dostaw	5
Jak uchronić swoje stado przed pryszczycą?	6
Fundusze promocji produktów rolno-spożywczych	9
Kupuj świadomie!	11
Jak bezpiecznie kupować i stosować środki ochrony roślin?	12
Fundusz Gwarancji Rolnych Plus szansą na rozwój inwestycji w rolnictwie ...	15
Rybacktwo – ścieżka do wielkiej kariery	17
Europejski Kongres Odnowy i Rozwoju Wsi już za nami	18
Nagrody za osiągnięcia w zakresie wdrażania postępu w rolnictwie przyznane .	20
Innowacyjne rolnictwo – współpraca z uczelniami	22
57. Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych UE	23
Rozmowy o współpracy w obszarze rolnictwa	25
Bruksela: rozmowy o „Wizji rolnictwa i żywności”	31
Kontynuujemy dialog w sprawach rolnych z Ukrainą	32
Polsko-niderlandzkie rozmowy o rybołówstwie	33
Targi WorldFood Poland 2025	34
Innowacje, edukacja, rozwój – XXX edycja targów AGROTECH	34
Promocja polskiej żywności na międzynarodowych targach	36



**Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi**



Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Szanowni Państwo!

Bezpieczeństwo żywnościowe jest horyzontalnym priorytetem trwającej do końca czerwca 2025 r. polskiej prezydencji w Radzie UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (AGRIFISH). Również priorytetem Wspólnej Polityki Rolnej UE (WPR), po prawie 70 latach jej wdrażania, niezmiennie pozostaje zagwarantowanie bezpieczeństwa żywnościowego dla przyszłych pokoleń.

Biorąc pod uwagę ten ważny priorytet, polska prezydencja w marcu br. zorganizowała konferencję „Wspólna Polityka Rolna dla bezpieczeństwa żywnościowego”. W gronie przedstawicieli rządu, czołowych instytucji Unii Europejskiej, świata nauki i biznesu, międzynarodowych organizacji pozarządowych oraz rolniczych dyskutowaliśmy o wyzwaniach i zadaniach związanych z zapewnieniem tego kluczowego celu WPR. Żeby go zrealizować, stajemy w obliczu zmierzania się ze środowiskowymi i klimatycznymi wyzwaniami, koniecznością zapewnienia stabilnych łańcuchów dostaw oraz wprowadzania innowacji w rolnictwie. Zgodziliśmy się, że „Nie ma bezpieczeństwa żywnościowego bez zdrowego rolnictwa”, bo rolnictwo to nie tylko produkcja żywności, lecz także ochrona środowiska, bezpieczeństwo konsumentów oraz rozwój obszarów wiejskich. Efektem naszych dyskusji było zestawienie wypracowanych wniosków i rekomendacji, które trafiły do unijnej Rady Ministrów ds. Rolnictwa oraz Komisji Europejskiej.

Zagadnienie rozwoju obszarów wsi i wiejskich, a także inne, ważne dla rolników i rolnictwa kwestie, były poruszane podczas największego wydarzenia, zorganizowanego w ramach PREZ PL – Europejskiego Kongresu Odnowy i Rozwoju Wsi (EKOiRW), który odbył się 8–10 maja br. w Poznaniu. W EKOiRW wzięło łącznie ok. 5 tys. osób z Polski, państw członkowskich UE oraz Europy – przedstawiciele ministerstw odpowiedzialnych za rozwój wsi, instytucji działających na rzecz rozwoju wsi i obszarów wiejskich, samorządów, organizacji pozarządowych, środowisk naukowych oraz liderów społeczności wiejskich.

Kongres był także okazją do rozmów na temat dokumentu „Wizja dla rolnictwa i żywności”, który przedstawił, będący gościem wydarzenia, komisarz UE ds. rolnictwa Christophe Hansen. W Wizji Komisja Europejska



CZESŁAW SIEKIERSKI,
minister rolnictwa i rozwoju wsi

wskazuje możliwe scenariusze rozwoju europejskiego rolnictwa w kolejnych latach. Dokument ten otwiera pole do głębokiej, merytorycznej dyskusji.

W tym miejscu chciałbym podkreślić, że jestem szczególnie zadowolony z tego, że polska prezydencja ma w tej debacie o przyszłości WPR swój silny głos. Jako przewodniczący Rady AGRIFISH w lutym i w marcu przeprowadziłem szeroką wymianę poglądów na temat Wizji pomiędzy ministrami państw członkowskich a KE. Prace były kontynuowane na poziomie technicznym podczas czterech spotkań Specjalnego Komitetu do Spraw Rolnictwa poświęconego Wizji.

Jako podsumowanie dyskusji na temat Wizji dla rolnictwa i żywności Polska przedstawiła rekomendacje dla KE, uwzględniające wspólne stanowisko państw członkowskich w zakresie przyszłej WPR. Ministrowie ds. rolnictwa państw UE akcentowali potrzebę silnej, zreformowanej WPR, opartej na dwufilarowym budżecie, konieczność utrzymania konkurencyjności europejskiego rolnictwa, w tym wsparcia inwestycji, zapewnienie wymiany pokoleniowej w rolnictwie, większe wsparcie dla rozwoju obszarów wiejskich, szczególnie ONW i wschodnich regionów przygranicznych, wdrożenie zasady *rural proofing*, zakończenie procesu konwergencji płatności bezpośrednich oraz wsparcie dla dobrowolnych, odpowiednio wynagradzanych praktyk środowiskowych.

Bardzo dobrą wiadomością zarówno dla rolnictwa, jak i dla spójności obszarów wiejskich jest to, że Parlament Europejski w debacie nad ramami finansowymi również opowiedział się za utrzymaniem silnej, dwufilarowej WPR.

Od początku naszej prezydencji podkreślam, że wszystkie zmiany muszą wynikać z dialogu z rolnikami. Ważne jest, aby nic w rolnictwie nie działo się bez ich udziału. Dlatego cieszy mnie, że Wizja opiera się na szerokim dialogu z rolnikami, mieszkańcami wsi i wszystkimi zainteresowanymi stronami, a realizowane działania odnoszą się do wyzwań przyszłości – zarówno klimatycznych, jak i geopolitycznych.

Wsluchając się w głosy rolników, polska prezydencja jako jeden ze swoich priorytetów przyjęła wzmocnienie pozycji rolników w łańcuchu dostaw. PREZ PL dąży do wypracowania jak najlepszych rozwiązań dla uniijnych rolników, aby zapewnić uczciwe relacje handlowe w łańcuchu dostaw żywności. Celem jest wzmocnienie siły negocjacyjnej rolników, tak aby silniejsze podmioty nie narzucały im niekorzystnych warunków współpracy. Komisja Europejska 10 grudnia 2024 r. opublikowała wnioski legislacyjne, dotyczące dwóch rozporządzeń mających na celu wzmocnienie pozycji rolników w łańcuchu żywnościowym i przywrócenie zaufania między podmiotami w łańcuchu dostaw produktów rolno-spożywczych. Projekty te są traktowane priorytetowo przez polską prezydencję w Radzie UE. Dlatego szczególnie cieszy mnie sukces PREZ PL, którym jest uzyskanie, w wyniku intensywnych prac, mandatów na rozpoczęcie negocjacji z Parlamentem Europejskim tych dwóch projektów rozporządzeń.

Cieszy mnie to także jako osobę kierującą Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi – instytucją, dla której priorytetem jest ochrona interesów rolników, a także wspieranie ich w rozwiązywaniu pojawiających się wyzwań i problemów. A tych ostatnich niestety nie brakuje. Mam tu na myśli trapiące nasz kraj i naszych rolników niekorzystne zjawiska atmosferyczne i klęski żywiołowe. W tym miejscu zapewniam, że poszkodowani w ich wyniku rolnicy nie pozostaną bez pomocy. Przypominam też, że każdorazowo szybkie działania komisji szacujących straty są niezbędne dla określenia skali wsparcia w danym regionie.

Chciałbym w tym miejscu uczulić rolników, którzy ponieśli straty w swoich gospodarstwach w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, żeby pamiętali o bezzwłocznym wystosowaniu oświadczenia o wystąpieniu siły wyższej w gospodarstwie. Jest ono warunkiem utrzymania dopłat bezpośrednich i obszarowych. Szczegółowe informacje i warunki utrzymania wsparcia znajdują się na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR).

Kolejną sprawą, w której zwracam się do rolników prowadzących hodowlę zwierząt, jest bezwzględne stosowanie się do zasad bioasekuracji w gospodarstwie. Apeluję o to zwłaszcza w obliczu zagrażających nam ciągle chorób zwierząt, w tym dopiero co

odpartego zagrożenia pryszczycą, przed którym stanęliśmy w związku z wykryciem ognisk pryszczycy w krajach sąsiadujących. W związku ze zwiększonym zagrożeniem w tym numerze Biuletynu przypominamy najważniejsze informacje i wskazówki dla hodowców dotyczące bioasekuracji, pomagające rolnikom uchronić stado przed pryszczycą i innymi chorobami zwierząt. Przypominam: stosowanie się do zasad bioasekuracji, w szczególności zachowanie podstawowych zasad higieny: częste mycie rąk ciepłą wodą z mydłem, dezynfekcja pomieszczeń inwentarskich, przy jednoczesnym ograniczeniu do niezbędnego minimum liczby osób wchodzących do pomieszczeń inwentarskich, to prosty, a jednocześnie skuteczny sposób na ograniczenie ryzyka wystąpienia choroby w gospodarstwie.

W tym numerze Biuletynu rolnicy znajdą także wskazówki dotyczące bezpiecznego nabywania i stosowania środków ochrony roślin. Przypominamy o konieczności kupowania wyłącznie preparatów dopuszczonych do obrotu. Ostrzegamy przed zakupem z nielegalnych źródeł, m.in. ze straganów czy zza granicy. Szczególną ostrożność należy zachować przy środkach zawierających fosforek glinu lub magnezu – mogą być one stosowane wyłącznie przez osoby z odpowiednim certyfikatem.

Naszych czytelników zapraszam również do zgębień się w znacznie przyjemniejsze obszary, którymi są rozległe hale targowe na całym świecie. Polskie produkty w marcu, kwietniu i w pierwszej połowie maja znalazły się na targach żywności w kilku państwach na kilku kontynentach – tym razem w Japonii, Grecji, Wielkiej Brytanii, Brazylii, Bułgarii i we Włoszech. Obecność polskiego stoiska narodowego „Poland tastes good” to zawsze wspaniała okazja do budowania międzynarodowych relacji gospodarczych i biznesowych, a przede wszystkim – do promowania polskiej żywności za granicą. A polska żywność, lubiana i ceniona przez konsumentów na całym świecie, jest naszym powodem do dumy.

Chcielibyśmy, aby polskie produkty cenili i jak częściej wybierali na sklepowych półkach także krajowi konsumenci. Oznaczenie PRODUKT POLSKI pomaga im rozpoznawać produkty spożywcze wytworzone z polskich surowców. Dlatego prowadzimy ogólnopolską kampanię informacyjno-edukacyjną dotyczącą tego oznaczenia, która promuje świadome wybory zakupowe wspierające krajowe rolnictwo i gospodarkę. Zachęcamy konsumentów do czytania etykiet i zwracania uwagi na kraj pochodzenia. Obecna edycja kampanii jest prowadzona w telewizji, radiu, Internecie i mediach społecznościowych MRiRW.

Zachęcam Państwa do wyboru wspaniałej polskiej żywności, a także do lektury najnowszego numeru Biuletynu!

Wspólna Polityka Rolna dla bezpieczeństwa żywnościowego

Podczas międzynarodowej konferencji „Wspólna Polityka Rolna dla bezpieczeństwa żywnościowego”, która odbyła się w marcu 2025 r. w Warszawie w ramach polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, prelegenci podkreślali kluczową rolę Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) w zapewnianiu bezpieczeństwa żywnościowego. Omówiono także wyzwania stojące przed europejskim rolnictwem w kontekście zmian klimatycznych, geopolitycznych, gospodarczych i funkcjonowania jednolitego rynku.

Konferencja „Wspólna Polityka Rolna dla bezpieczeństwa żywnościowego”, zorganizowana przez MRiRW w ramach działań polskiej prezydencji w Radzie UE, była ważną platformą dyskusji na tematy:

- obecnych oraz przyszłych wyzwań dotyczących bezpieczeństwa żywnościowego;
- roli WPR;
- skuteczności działań niezbędnych w zakresie funkcjonowania wspólnego rynku i rozwoju sektora rolnego.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele:

- instytucji i organów unijnych;
- międzynarodowych organizacji pozarządowych, m.in.: Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa FAO, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju OECD, Banku Światowego, Europejskiej Agencji Środowiska oraz Team Europe;
- środowisk akademickich;
- agencji;
- instytucji okołorolniczych;
- biznesu i organizacji pozarządowych;
- parlamentarzystów;
- organizacji rolniczych;
- rolników.

Podkreślono, że choć obecnie bezpieczeństwo żywnościowe UE nie jest zagrożone, konieczne jest podejmowanie działań

zapewniających stały dostęp do żywności bezpiecznej, wysokiej jakości oraz dostępnej cenowo.

– We współpracy z organizatorami przygotowujemy całościowe zestawienie wypracowanych wniosków i rekomendacji, które trafią do unijnej Rady Ministrów ds. Rolnictwa oraz Komisji Europejskiej – poinformował szef resortu rolnictwa.

Główna dyskusja uczestników konferencji odbyła się podczas trzech sesji panelowych.

■ Wyzwania środowiskowe i klimatyczne dla rolnictwa

W panelu poświęconym środowisku, klimatowi i rolnictwu uczestnicy omówili wyzwania środowiskowe i klimatyczne dla rolnictwa oraz konieczność transformacji sektora przy uwzględnieniu specyfiki krajów członkowskich. Podkreślono znaczenie sekwestracji węgla, uproszczenia regulacji oraz wsparcia dla biogospodarki i nowoczesnych technologii. Wskazano, że kluczowe jest wynagradzanie rolników za dostarczanie dóbr publicznych nieopłacanych przez rynek, a mechanizmy wsparcia powinny być bardziej elastyczne.

■ Stabilne łańcuchy dostaw

Kolejnym omawianym tematem był dostęp do żywności przez sprawiedliwe, zrównoważone

i stabilne łańcuchy dostaw. Podkreślono rolę WPR w zwalczaniu nieuczciwych praktyk handlowych, promowaniu współpracy rolników oraz zmniejszeniu marnotrawstwa żywności. Wskazano, że bezpieczeństwo żywnościowe UE wymaga ciągłej uwagi, szczególnie w obliczu zmian geopolitycznych i kryzysów.

■ Inwestycje w innowacje

Podczas dyskusji w ramach trzeciego panelu jego uczestnicy wskazali na konieczność inwestycji w innowacje, technologie rolnictwa precyzyjnego i kapitał ludzki. Uznano, że WPR powinna wspierać inwestycje umożliwiające transformację sektora oraz łączyć świat nauki i praktyki rolniczej. Mechanizmy wsparcia powinny obejmować montaż finansowy z udziałem sektora prywatnego.

■ Zdrowe rolnictwo podstawą bezpieczeństwa żywnościowego

Najważniejsze przesłanie konferencji to stwierdzenie, że „Nie ma bezpieczeństwa żywnościowego bez zdrowego rolnictwa”. Rolnictwo to nie tylko produkcja żywności, lecz także ochrona środowiska, bezpieczeństwo konsumentów oraz rozwój obszarów wiejskich.

Wnioski płynące z konferencji stanowią solidną podstawę dalszych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju rolnictwa i zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego w Europie, co wymaga odpowiedzialnych decyzji politycznych i wsparcia finansowego dla producentów rolnych.

Departament Wspólnej Polityki Rolnej
MRiRW
tel. 22 623 18 42

Wzmocnienie pozycji rolników w łańcuchu dostaw

jednym z priorytetów polskiej prezydencji

Jednym z priorytetów polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej jest wypracowanie jak najlepszych rozwiązań dla unijnych rolników, aby zapewnić uczciwe relacje handlowe w łańcuchu dostaw żywności. Celem jest wzmocnienie siły negocjacyjnej rolników, tak aby silniejsze podmioty nie narzucały im niekorzystnych warunków współpracy.

Komisja Europejska (KE) 10 grudnia 2024 r. opublikowała dwa wnioski legislacyjne mające na celu wzmocnienie pozycji rolników w łańcuchu żywnościowym i przywrócenie zaufania między podmiotami w łańcuchu dostaw produktów rolnospożywczych. Projekty te są traktowane priorytetowo przez polską prezydencję w Radzie UE.

■ Walka z nieuczciwymi praktykami handlowymi w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych

Jeden z wniosków opublikowanych przez KE dotyczy współpracy pomiędzy organami w zakresie transgranicznego egzekwowania dyrektywy 2019/633 o nieuczciwych praktykach handlowych (UTP).

W projekcie zaproponowano wprowadzenie przepisów proceduralnych dotyczących współpracy w sprawach transgranicznych nieuczciwych praktyk, tj. gdy kupujący i sprzedający są z różnych państw członkowskich UE. Poprzez ustanowienie mechanizmu wzajemnej pomocy krajowe organy egzekwowania prawa będą miały możliwość wymiany informacji czy podjęcia środków egzekucyjnych w imieniu organu z innego państwa członkowskiego.

Takie podejście umożliwi organom egzekwowania prawa prowadzenie skoordynowanych działań

w przypadku uzasadnionego podejrzenia nieuczciwych praktyk handlowych o wymiarze transgranicznym. Prowadzone dochodzenia czy postępowania zwiększą ochronę rolników oraz małych i średnich dostawców na poziomie UE przed nieuczciwymi praktykami handlowymi.

W Polsce zwalczaniem nieuczciwych praktyk handlowych zajmuje się Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK).

Po kwartale intensywnych prac na poziomie Grupy Roboczej ds. Produktów Rolnych 7 kwietnia 2025 r. Specjalny Komitet ds. Rolnictwa dał zielone światło na negocjacje z Parlamentem Europejskim (PE) projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady. Zaplanowane założenia zostały zrealizowane. To sukces polskiej prezydencji. Mandat negocjacyjny został przyjęty. Tym samym Rada jest już gotowa na trylogię z PE, który pracuje nad swoim stanowiskiem.

■ Większa ochrona rolników na wspólnym rynku UE

W Radzie UE prowadzone są dalej prace nad zmianą rozporządzenia o wspólnej organizacji rynków, tj. rozporządzenia 1308/2013. Przedstawiona w grudniu ubiegłego roku propozycja wprowadza zmiany w zakresie m.in.:

- obowiązku zawierania pisemnych umów na dostawę produktów rolnych między rolnikiem a nabywcą;
- obowiązku zawarcia klauzuli rewizyjnej w umowach długoterminowych;
- ustanowienia mechanizmu mediacji;
- uproszczenia zasad uznawania organizacji producentów poprzez możliwość uznania jednej organizacji producentów w wielu sektorach;
- podniesienia limitu unijnej pomocy finansowej udzielanej uznanym organizacjom producentów realizującym program operacyjny (z 50 do 60 proc. faktycznie poniesionych kosztów);
- stosowania dobrowolnych oznaczeń („uczciwe”, „sprawiedliwe”, „krótkie łańcuchy dostaw”) na etykiecie produktu, materiałach reklamowych, dokumentach handlowych.

Proponowane rozwiązania są korzystne zarówno dla rolników, dostawców, jak i nabywców. Gwarantują bezpieczeństwo ustaleń pomiędzy stronami. Zapewniają większą ochronę rolnika, zwłaszcza w sytuacjach wahań na rynku i kryzysów.

Przedstawione rozwiązania są daleko idące, zwłaszcza dla państw członkowskich UE, które dotychczas bazują na dobrowolności stosunków

umownych. Stąd toczące się dalsze prace nad projektem tego rozporządzenia mają na celu wypracowanie optymalnych rozwiązań dla wszystkich państw członkowskich UE. Celem polskiej prezydencji jest przyjęcie mandatu negocjacyjnego Rady UE na trilogi z PE.

■ Prace nad eliminowaniem nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami

Dodatkowo w trakcie prezydencji Polska przeprowadzi dyskusję na

temat doświadczeń państw członkowskich w eliminowaniu nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych. Wniosek z tej dyskusji pozwoli na sformułowanie rekomendacji dla KE co do zmian unijnych przepisów w tym zakresie (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu

dostaw produktów rolnych i spożywczych), aby dostosować regulacje do zmieniających się realiów rynkowych i zachowań nabywców.

Departament Rynków Rolnych
i Transformacji Energetycznej
Obszarów Wiejskich
MRiRW
tel. 22 623 18 45

Jak uchronić swoje stado przed pryszczycą?

Pryszczycy (ang. *foot and mouth disease*, FMD) to groźna, bardzo zakaźna choroba wirusowa zwierząt parzystokopytnych domowych, takich jak bydło, owce, kozy i świnie, oraz dzikich, np. saren i jeleni. Wystąpienie tej choroby oznacza konieczność likwidacji całych stad zwierząt i prowadzi do strat ekonomicznych w sektorze rolniczym. Dlatego niezbędne jest stosowanie przez hodowców zasad bioasekuracji oraz niezwłoczne zgłaszanie objawów u zwierząt gospodarskich mogących wskazywać na pryszczycę. Polska, w związku z wykryciem ognisk pryszczycy w krajach sąsiadujących, stoi w obliczu poważnego zagrożenia rozprzestrzenienia się tej choroby na swoim terytorium. W odpowiedzi na to zagrożenie MRiRW uruchomiło sztab kryzysowy, który ma na celu koordynację działań prewencyjnych oraz monitorowanie sytuacji na granicach.

■ Jak przenosi się wirus pryszczycy?

Pryszczycy przenosi się głównie przez:

- bezpośredni kontakt z zakażonymi zwierzętami;
- skażone produkty zwierzęce (np. mięso, mleko);
- nasienie i zarodki;
- skórę i wełnę;
- ściółkę, paszę i wodę;
- sprzęt rolniczy, pojazdy, wyposażenie budynków inwentarskich i narzędzia do obsługi zwierząt;
- odzież i buty – na rękach osób obsługujących pastwiska;
- odpadki kuchenne.

Wirus znajduje się w wydychanym przez zwierzę powietrzu, wydzielinach oraz wydalinach ok. 4 dni przed wystąpieniem u niego objawów chorobowych.

Największa koncentracja wirusa znajduje się w płynie surowicznym i nabłonku pojawiających się pęcherzy. Przeżuwacze mogą być nosicielami wirusa nawet do 3 lat.

■ Jakie są objawy pryszczycy?

O zakażeniu wirusem pryszczycy mogą świadczyć następujące objawy u zwierząt:

- gorączka, apatia, utrata apetytu, brak przeżuwania, gwałtowny spadek mleczności;
- zwiększone pragnienie i obfite ślinienie;
- pęcherze na języku, wargach i dziąsłach, śluzawicy u bydła/tarczy ryjowej u świń, na skórze szpary międzyracicowej, a także na wymieniu i strzykach;
- po pęknięciu pęcherzy – bolesne rany, owrzodzenia;



Aby uchronić swoje stada przed chorobami, rolnicy powinni stosować zasady bioasekuracji

- cielęta i prosięta karmione mlekiem zwierząt chorych na pryszczycę często padają z objawami biegunki i ogólnego wycieńczenia;
- równie często dochodzi do padnięć zwierząt dorosłych.

■ Jak uchronić swoje stado przed pryszczycą?

Należy każde podejrzenie pryszczycy niezwłocznie zgłaszać do organu Inspekcji Weterynaryjnej, najbliższego zakładu leczniczego dla zwierząt albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Niezbędne jest również odpowiednie zabezpieczenie stada i stosowanie się do podstawowych zasad bioasekuracji.

Zastosowanie się do zasad bioasekuracji, w szczególności zachowanie podstawowych zasad higieny: częste mycie rąk ciepłą wodą z mydłem, dezynfekcja pomieszczeń inwentarskich, przy jednoczesnym ograniczeniu do niezbędnego minimum liczby osób wchodzących do pomieszczeń inwentarskich są prostymi, a jednocześnie istotnymi sposobami zmniejszającymi ryzyko wystąpienia choroby w gospodarstwie.

W celu ochrony stada należy stosować się do następujących zasad:

- **legalne źródło pochodzenia zwierząt:** zwierzęta wprowadzane do stada muszą pochodzić z wiadomego źródła, być oznakowane oraz zaopatrzone w świadectwo zdrowia potwierdzające ich pochodzenie i status zdrowotny;
- **izolacja nowych zwierząt:** każde nowe zwierzę wprowadzane do gospodarstwa musi przejść okres kwarantanny, zanim trafi do pozostałych zwierząt;
- **kontrola zdrowia zwierząt:** regularne badania weterynaryjne są kluczowe w zapobieganiu chorobie;
- **czyszczenie i dezynfekcja:** konieczne są regularne działania prewencyjne – czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń, sprzętu i narzędzi wykorzystywanych w gospodarstwach;
- **higiena osobista:** personel obsługujący zwierzęta powinien przestrzegać zasad higieny oraz stosować odzież i obuwie dedykowane do obsługi zwierząt;
- **ograniczenie kontaktu:** należy unikać kontaktu ze zwierzętami z innych gospodarstw, nie używać sprzętu rolniczego ani wykorzystywanego w gospodarstwach, zwłaszcza w przypadku podejrzenia zakażenia i w okresie wzmożonego zagrożenia. Należy również



Pryszczycza może dotknąć m.in. kozy

bezwzględnie przestrzegać zakazu wchodzenia na teren gospodarstwa osób postronnych.

Uwaga! Hodowcy i producenci muszą pamiętać, że okazyjne zakupy po szczególnie „atrakcyjnych cenach” zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym z niesprawdzonych źródeł, mogą stanowić ryzyko obniżenia standardów bezpieczeństwa żywności i sprzyjać zawleczeniu FMD do Polski.

Hodowco, jeśli podejrzewasz pryszczycę u swoich zwierząt:

- natychmiast zgłoś podejrzenie do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii albo najbliższego zakładu leczniczego dla zwierząt. Możesz powiadomić także wójta (burmistrza, prezydenta miasta);
- pozostaw zwierzęta w miejscu ich przebywania i nie wprowadzaj tam innych lub nowych zwierząt;
- ogranicz ruch zwierząt i ludzi w gospodarstwie;
- wstrzymaj się od wywożenia, wynoszenia i zbywania produktów;
- współpracuj z Inspekcją Weterynaryjną.

■ Jakie działania zapobiegawcze prowadzą MRiRW i inspekcje?

W związku z wykryciem ognisk pryszczycy w krajach sąsiadujących Polska stoi w obliczu poważnego zagrożenia rozprzestrzenienia się tej choroby na swoim terytorium. W odpowiedzi na to zagrożenie nasz urząd

uruchomił sztab kryzysowy, który ma na celu koordynację działań prewencyjnych oraz monitorowanie sytuacji na granicach.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi nadzoruje wprowadzenie dodatkowych środków ostrożności, takich jak:

- kontrola transportu zwierząt;
- wzmocnione kontrole weterynaryjne;
- edukacja hodowców i konsumentów.

Współpraca z sąsiednimi krajami oraz szybka reakcja służb weterynaryjnych to kluczowe elementy strategii w walce z pryszczycą i ochronie krajowego sektora rolnego.

Polska współpracuje w zakresie pryszczycy z unijnym laboratorium referencyjnym oraz Światową Organizacją Zdrowia Zwierząt (WOAH). Główny Lekarz Weterynarii koordynuje działania polskich służb weterynaryjnych. Wszystkie podejrzane przypadki są poddawane kontroli, a pobrane próbki przekazywane do badań. Specjaliści z obszaru diagnostyki pryszczycy są regularnie szkoleni w procedurach badawczych i kryzysowych.

W Zduńskiej Woli znajduje się Dział Wirusologii i Chorób Wirusowych Zwierząt Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego, w którym działa Zespół Badawczy Pryszczycy oraz laboratorium przystosowane do wykrywania wirusa pryszczycy.

Departament Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii
MRiRW

tel. 22 623 18 43

Zdjęcia: Wojciech-, LBanacki.Stock.adobe.com

Fundusze promocji produktów rolno-spożywczych

nowe przepisy

Zmiany przepisów w zakresie funduszy promocji produktów rolno-spożywczych¹ dotyczą głównie Funduszu Promocji Roślin Oleistych i są odpowiedzią na postulaty zgłaszane przez producentów i przetwórców roślin oleistych. Których obszarów dotyczy nowelizacja przepisów?

■ Zmiana systemu naliczania opłat

Dotychczas do naliczania, pobierania i przekazywania wpłat na Fundusz Promocji Roślin Oleistych byli zobowiązani przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie przetwórstwa roślin oleistych od swoich dostawców – bez względu na ich przeznaczenie. Rynek roślin oleistych charakteryzuje się dużą dynamiką obrotu tymi roślinami przez innych uczestników rynku niż tylko przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie przetwórstwa roślin oleistych. Przyjęty w ustawie z 2019 r. system naliczania wpłat nie obejmował wartości całego rynku i konieczna była jego weryfikacja.

W związku z tym, że nasiona roślin oleistych wymagają obróbki przemysłowej, stosunkowo łatwo jest na podstawie wielkości zasiewów, średniego plonu oraz średniej ceny określić, jakie powinny być potencjalne wpływy od funduszu w danym roku. To właśnie z tych analiz przeprowadzonych przez branżę wynika, że dotychczas obowiązujący system naliczania opłat w tym funduszu był nieszczelny (nie wszystkie partie towaru objęte były tą opłatą) i niesprawiedliwy (różne traktowanie podmiotów).

Wprowadzona zmiana zniesie te nierówności i spowoduje istotne zwiększenie wpłat na Fundusz Roślin Oleistych: od kilku do nawet kilkunastu mln zł rocznie.

■ Rozszerzenie katalogu roślin oleistych o słonecznik

Dzięki rozszerzeniu katalogu roślin oleistych o słonecznik będzie możliwe prowadzenie działań promujących ten produkt i jego przetwory. W ustawie z 2019 r. produkt ten nie był uwzględniony, zapewne z powodu niewielkiego areálu uprawy słonecznika w tamtym okresie – wynoszącego zaledwie

kilka tys. ha. W ostatnich 5 latach uprawa słonecznika nabrała jednak dużej dynamiki i areał uprawy oscyluje w granicach 40–50 tys. ha.

■ Rozszerzenie katalogu produktów o produkty pszczele

Do katalogu produktów doszły także produkty pszczele: miód, pyłek kwiatowy, pierzga, propolis oraz mleczko pszczele. Produkty te będą objęte wsparciem w wysokości do 5 proc. kwoty środków finansowych przeznaczonych na realizację wszystkich zadań z tego funduszu.

Polskie pszczelarstwo znajduje się obecnie w bardzo trudnej sytuacji ekonomicznej i wymaga stałej, zorganizowanej pomocy. Musi konkurować na rynku unijnym i z produktami spoza Unii Europejskiej. Zmaga się także z zagrożeniami wynikającymi z licznych chorób pszczół.



W uaktualnionym katalogu produktów objętych wsparciem znalazła się również pierzga

¹ Ustawa z dnia 21 lutego 2025 r. o zmianie ustawy o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2025 r. poz. 289).

Przyjęte w tym zakresie zmiany są odpowiedzią na postulaty środowiska. Będą one miały pozytywny wpływ zarówno na sferę ekonomiczną, jak i naukową polskiego pszczelarstwa.

■ Promocja wykorzystania biokomponentów i biopaliw ciekłych wytwarzanych z surowców rolnych

Zmiana polega na umożliwieniu prowadzenia działań, które będą wspierane przez Fundusz Promocji Ziarna Zbóż i Przetworów Zbożowych oraz Fundusz Promocji Roślin Oleistych – w taki sposób, aby obejmował on również działania edukacyjno-informacyjne oraz inicjatywy badawczo-rozwojowe ukierunkowane na promocję wykorzystania biokomponentów i biopaliw ciekłych wytwarzanych z surowców rolnych.

Sektor biopaliw stał się kluczowym odbiorcą polskiego rzepaku, albowiem 2/3 produkowanego w Polsce oleju rzepakowego kierowane jest do produkcji estrów metylowych kwasów tłuszczowych (biodiesla). Z kolei w przypadku kukurydzy wdrożenie w Polsce benzyn silnikowych E10 do powszechnego obrotu, które nastąpiło 1 stycznia 2024 r., spowoduje wg szacunków wzrost wykorzystania ziarna (głównie kukurydzy) na cele wytwórcze bioetanolu z dotychczasowego poziomu ok. 1 do ok. 1,5 mln ton. Istotna rola biopaliw dla tych gałęzi produkcji rolnej w pełni uzasadnia potrzebę umożliwienia promowania rozwoju także tego kierunku zastosowania rodzimych surowców rolnych.

■ Składanie deklaracji wyłącznie elektronicznie

Zgodnie z nowymi przepisami składanie deklaracji wpłat na poszczególne fundusze promocji będzie

możliwe wyłącznie w formie elektronicznej. Dotychczas deklaracje mogły być składane w dwóch formach, papierowej i elektronicznej. Wyłącznie elektroniczną formę składania deklaracji wprowadzono w celu zaoszczędzenia czasu i kosztów, ograniczenia błędów przy wypełnianiu stosownego formularza, a także skrócenia czasu rozliczania wpłat przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Z uwagi na potrzebę dostosowania się podmiotów zobowiązanych do naliczania, pobierania i przekazywania wpłat na fundusze do elektronicznej formy składania deklaracji oraz fakt, że zobowiązania są rozliczane w okresach kwartalnych, wprowadzono 12-miesięczny okres przejściowy i wejście w życie tych przepisów nastąpi po upływie pierwszego kwartału 2026 r., tj. z dniem 1 kwietnia 2026 r.

■ Fundusze promocji – odpowiedź na potrzeby branży

Branża rolno-spożywcza po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej stanęła przed wyzwaniem zapewnienia konkurencyjności krajowej gospodarki w warunkach globalnego rynku. Wzorem państw zachodnich wprowadzono przepisy mające na celu wspieranie producentów sektora rolno-spożywczego – Ustawę z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych².

Na mocy tych przepisów powstało 9 funduszy promocji: Mleka, Mięsa Wieprzowego, Mięsa Wołowego, Mięsa Drobiowego, Mięsa Końskiego, Mięsa Owczego, Ziarna Zbóż i Przetworów Zbożowych, Owoców i Warzyw oraz Ryb. W sierpniu 2019 r. został utworzony dziesiąty Fundusz Promocji – Roślin Oleistych.

Środki finansowe funduszy promocji pochodzą z obowiązkowych odpisów danych branż i nie są

środkami publicznymi w rozumieniu przepisów o finansach publicznych.

■ Jakie działania są realizowane w ramach funduszy promocji?

Działania realizowane w ramach funduszy promocji obejmują m.in.:

- udział w wystawach i targach;
- prowadzenie badań rynkowych dotyczących poszczególnych produktów;
- wspieranie badań naukowych i prac rozwojowych;
- kampanie medialne;
- szkolenia producentów i przetwórców;
- udział krajowych organizacji branżowych w pracach specjalistycznych stałych i roboczych komitetów organizacji międzynarodowych.

Środki funduszy mogą być przeznaczane również na sfinansowanie tzw. wkładu własnego organizacji branżowych na realizację kampanii promocyjnych i informacyjnych w ramach:

- mechanizmu Wspólnej Polityki Rolnej „Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych” – finansowanie wynosi 30 proc. wkładu własnego w przypadku programów kierowanych na rynek UE i 20 proc. w przypadku programów kierowanych na rynki krajów trzecich;
- działań realizowanych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 – interwencji I.13.3 Promowanie, informowanie i marketing dotyczący żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności – finansowanie wynosi 30 proc. wkładu własnego.

Departament Rolnictwa
Ekologicznego i Jakości Żywności
MRiRW

tel. 22 623 16 32

Zdjęcie: Monika.Stock.adobe.com

² Ustawa z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2009 r. nr 97 poz. 799).

Kupuj świadomie!

Kampania informacyjno-edukacyjna

Rozpoczęła się nowa edycja ogólnopolskiej kampanii informacyjno-edukacyjnej dotyczącej oznaczenia PRODUKT POLSKI. Ideą prowadzonej pod hasłem #Kupuj Świadomie – PRODUKT POLSKI kampanii jest edukacja społeczeństwa w zakresie znaczenia podejmowanych codziennie decyzji zakupowych dla funkcjonowania gospodarki i wspierania krajowego rolnictwa. Zachęcamy do zwracania uwagi na informacje zawarte na etykietach produktów spożywczych, także w odniesieniu do kraju pochodzenia.

Konsumenci oczekują możliwości rozpoznania produktów wytworzonych w Polsce z krajowych surowców. Chcą wspierać polskich rolników poprzez swoje codzienne wybory zakupowe. Opracowane przez MRiRW zasady stosowania oznakowania żywności informacją PRODUKT POLSKI wychodzą naprzeciw tym oczekiwaniom. Zgodnie z tymi zasadami produkty muszą być wyprodukowane z surowców wytworzonych na terenie Polski. W produktach przetworzonych dopuszcza się użycie importowanych składników (np. przypraw, bakalii) w ilości do 25 proc. masy tych produktów, jednakże pod warunkiem, że składniki takie nie są wytwarzane w kraju.

W tym roku w ramach kampanii powstał spot informacyjno-edukacyjny emitowany w telewizji oraz internecie. Działania informacyjno-edukacyjne prowadzone są również w radiu oraz online, w tym w mediach społecznościowych MRiRW.

W 2017 r. weszły w życie nowe przepisy odnoszące się do dobrowolnego znakowania środków spożywczych informacją PRODUKT POLSKI¹. Dają one producentom możliwość wyróżniania na rynku artykułów rolno-spożywczych wyprodukowanych w kraju z polskich



surowców poprzez oznakowanie ich informacją PRODUKT POLSKI bądź znakiem zawierającym taką informację.

Na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi znajdują się wszystkie niezbędne informacje i regulacje prawne dotyczące znaku PRODUKT POLSKI. Logo można pobrać bezpłatnie ze strony <https://www.gov.pl/rolnictwo/produkt-polski>.

Taki sposób oznakowania środków spożywczych pozwala zainteresowanym konsumentom łatwiej identyfikować produkty rolno-spożywcze wytworzone z polskich surowców.

Departament Rolnictwa
Ekologicznego i Jakości Żywności
MRiRW

tel. 22 623 16 32

Zdjęcie: MRiRW

¹ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2016 r. poz. 2007).

Jak bezpiecznie kupować i stosować środki ochrony roślin?

O konieczności nieustannego przypominania zasad bezpiecznego nabywania i stosowania specjalistycznych preparatów, jakimi są środki ochrony roślin, świadczą niedawne tragiczne przypadki zatruc środków ochrony roślin zawierającymi fosforek glinu, przeznaczonymi do fumigacji. Do tragedii doszło najprawdopodobniej przez niewłaściwą sprzedaż i zastosowanie tych środków.

■ Rejestr sprzedawców

Wprowadzanie do obrotu środków ochrony roślin w Polsce to działalność podlegająca szczególnym uregulowaniom przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców¹. Zgodnie z nimi przedsiębiorcy sprzedający środki ochrony roślin muszą być wpisani do rejestru punktów sprzedaży. Rejestry te są udostępniane na stronach internetowych wojewódzkich inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa.

Dokonując po raz pierwszy zakupu u nieznanego sprzedawcy (w szczególności przez Internet), warto sprawdzić, czy znajduje się on w tym rejestrze i czy podlega nadzorowi Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN).

■ Na co zwracać uwagę przy zakupie?

Środków ochrony roślin pod żadnym pozorem nie można kupować

w sprzedaży obwoźnej, np. ze straganu, z bagażnika samochodu czy z zagranicy. Sprzedawane pestycydy muszą być w oryginalnych i szczelnie zamkniętych opakowaniach zaopatrzonych w etykietę w języku polskim.

Należy pamiętać, że niezależnie od tego, czy dokonujemy zakupu w stacjonarnym punkcie dystrybucji środków ochrony roślin, czy też w Internecie, zawsze powinniśmy żądać dowodu zakupu środków



Osoby stosujące środki ochrony roślin muszą posiadać odpowiedni certyfikat

¹ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r. poz. 646).

ochrony roślin – najlepiej, aby była to faktura.

■ Zakup środków ochrony roślin dla użytkowników profesjonalnych

Do nabywania środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych są uprawnione wyłącznie osoby posiadające odpowiednie szkolenie potwierdzone zaświadczeniem, tj. szkolenie z zakresu stosowania środków ochrony roślin lub doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, lub integrowanej produkcji roślin, ewentualnie kwalifikacje wskazane w art. 64 ustawy o środkach ochrony roślin².

Sprzedawca środków ochrony roślin dla użytkowników profesjonalnych w stacjonarnym punkcie dystrybucji środków ochrony roślin lub w Internecie powinien przekazać kupującemu informację o takim wymogu. Ponadto kupujący powinien zostać poproszony o okazanie stosownego zaświadczenia ukończenia takiego szkolenia.

■ Sprzedaż środków ochrony roślin przez Internet

W treści ogłoszenia, np. w internetowym portalu sprzedażowym, sprzedawca jest zobowiązany do podania, że nabycia środków ochrony roślin mogą dokonywać jedynie osoby pełnoletnie i uprawnione do zakupu. Sprzedawca powinien także dokonać weryfikacji, czy klient posiada stosowne kwalifikacje wymagane od osób nabywających tak specjalistyczne preparaty, jakimi są środki ochrony roślin.

■ Stosowanie środków do fumigacji

Dodatkowo należy mieć na względzie, że środki ochrony roślin

zawierające fosforek glinu lub magnezu, należące do specyficznej grupy preparatów przeznaczonych do fumigacji, mogą być zastosowane wyłącznie przez osoby posiadające certyfikat ukończenia szkolenia z zakresu fumigacji.

■ Wykaz dopuszczonych środków

Należy pamiętać, że do ochrony roślin można stosować wyłącznie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu i stosowania przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ich wykaz znajduje się w rejestrze udostępnionym na stronie internetowej MRiRW (<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/rejestr-rodkow-ochrony-roslin>). Przed dokonaniem zakupów warto sprawdzić, czy wybrane środki są w nim uwzględnione.

■ Pamiętajmy o etykiecie!

Respektowanie zapisów etykiet środków ochrony roślin jest obowiązkowe i może ratować życie! Sposób aplikacji środków ochrony roślin musi być zawsze w pełni zgodny z jej zapisami!

Każdy nabywca przed lub po zakupie, ale na pewno jeszcze przed zastosowaniem środków ochrony roślin, powinien szczegółowo zapoznać się z pełną treścią etykiet środków ochrony roślin, udostępnianych przez MRiRW (<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/etykiety-srodkow-ochrony-roslin>).

Stosować środki ochrony roślin można jedynie na rośliny oraz agrofagi, które zostały wyszczególnione w etykiecie. Nie wolno przekraczać wskazanych dawek i liczby dopuszczonych zabiegów. Środki ochrony roślin muszą być stosowane wyłącznie na obszary i obiekty będące

celem zabiegu, tj. podczas aplikacji nie mogą ulegać znoszeniu.

■ Strefy ochronne

Planując zabiegi zastosowania pestycydów, należy mieć na uwadze, że na terenie gospodarstwa lub poza nim mogą być strefy, na których stosowanie środków ochrony roślin jest ograniczone lub całkowicie niedozwolone.

Najczęściej takie strefy są wyznaczone w sąsiedztwie zbiorników i cieków wodnych oraz terenów nieużytkowanych rolniczo. Strefy ochronne mogą być również wyznaczone m.in. w celu ochrony roślin i stawonogów niebędących obiektem zwalczania.

Jeśli w etykiecie środka ochrony roślin została wyznaczona strefa ochronna, wówczas część uprawy, która bezpośrednio przylega do obiektu, od którego ta strefa została wyznaczona, nie może być chroniona tym środkiem.

W zakresie zachowywania minimalnych odległości od określonych miejsc lub obiektów użytkowników profesjonalnych obowiązują również zapisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie warunków stosowania środków ochrony roślin³.

■ Zasady integrowanej ochrony roślin

Aplikacja środków ochrony roślin musi być przeprowadzana zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin. Przepisy dotyczące integrowanej ochrony roślin obligują profesjonalnych użytkowników, aby przed aplikacją chemicznych środków ochrony roślin wykorzystali wszelkie inne dostępne działania i metody ochrony przed agrofagami (tj. płodozmian, agrotechnika, odpowiednie odmiany,

² Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz.U. z 2013 r. poz. 455).

³ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dnia 31 marca 2014 r. w sprawie warunków stosowania środków ochrony roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 516).



Środki ochrony roślin można stosować tylko na rośliny i agrofagi wymienione na etykiecie danego produktu

optymalne terminy oraz właściwe nawożenie), aby ograniczyć uwalnianie do środowiska preparatów chemicznych.

Ponadto organizmy szkodliwe muszą być monitorowane odpowiednimi metodami i narzędziami, jeżeli są one dostępne. Wśród takich narzędzi powinien znajdować się monitoring pól oraz systemy ostrzegania, prognozowania i wczesnego diagnozowania oparte na solidnych podstawach naukowych, tam gdzie możliwe jest ich zastosowanie, a także doradztwo osób o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych.

Szczególnym wymogiem integrowanej ochrony jest dbałość o organizmy pożyteczne oraz stwarzanie im sprzyjających warunków. Jednocześnie należy pamiętać, że czas najbardziej intensywnej chemicznej ochrony roślin uprawnych zbiega się z okresem największej aktywności zapylaczy.

Szczegółowe informacje dotyczące integrowanej ochrony roślin ze szczególnym uwzględnieniem metodyk integrowanej ochrony roślin dostępne są na internetowej Platformie Sygnalizacji Agrofagów (<https://www.agrofagi.com.pl/>).

■ Wymogi wobec profesjonalnego użytkownika

Profesjonalny użytkownik środków ochrony roślin jest zobowiązany zapewnić prawidłową i precyzyjną aplikację pestycydów. Spełnienie tego wymogu jest możliwe tylko z wykorzystaniem sprzętu, który jest sprawny technicznie i skalibrowany. Sprawność techniczna sprzętu do aplikacji środków ochrony roślin jest kontrolowana podczas okresowo przeprowadzanych badań (np. w przypadku opryskiwaczy polowych i sadowniczych co 3 lata). Pierwsze badanie nowego sprzętu należy przeprowadzić nie później niż po upływie 5 lat od dnia jego nabycia. Kalibracji sprzętu dokonuje samodzielnie jego użytkownik.

Po wykonanej aplikacji środka ochrony roślin przez profesjonalnego użytkownika wymagane jest odnotowanie tego faktu w prowadzonej dokumentacji i przechowywanie zapisów przez 3 lata. Prowadzona dokumentacja powinna zawierać nazwę aplikowanego środka ochrony roślin, czas zastosowania i zastosowaną dawkę, obszar lub powierzchnię, lub jednostkę masy ziarna i uprawy, lub obiekty,

na których zastosowano środek ochrony roślin.

Zgodnie z prawem wymagane jest wskazanie w dokumentacji również sposobu realizacji wymagań integrowanej ochrony roślin poprzez podanie co najmniej przyczyny wykonania zabiegu środkiem ochrony roślin.

■ Sankcje w przypadku nieprawidłowości

W przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie stosowania środków ochrony roślin PIORiN stosuje sankcje karne wynikające z ustawy o środkach ochrony roślin, tj. nakłada mandaty, a w przypadku stwierdzenia rażącego naruszenia przepisów – może zostać wydana np. decyzja zakazująca stosowania środków ochrony roślin do czasu ukończenia szkolenia podstawowego.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w stosowaniu środków ochrony roślin, które mogą mieć wpływ na przekroczenia norm pozostałości środków ochrony roślin, PIORiN informuje Państwową Inspekcję Sanitarną. Inspekcja współpracuje z ARiMR i stwierdzone nieprawidłowości mogą mieć duży wpływ na wysokość wsparcia wypłacanego przez Agencję.

Za nieprzestrzeganie zasad wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin grożą mandaty karne, a także sankcje finansowe, których wielkość uzależniona jest od wielkości nielegalnej sprzedaży. Za wprowadzanie do obrotu podrobionych środków ochrony roślin grozi ponadto odpowiedzialność karna, z karą pozbawienia lub ograniczenia wolności włącznie.

Biuro Ochrony Roślin i Nawozów
GIORiN

tel. 22 652 93 12

Zdjęcia: Dusan Kostic,
FotoDax.Stock.adobe.com

Fundusz Gwarancji Rolnych Plus szansą na rozwój inwestycji w rolnictwie

Instrumenty finansowe w ramach Wspólnej Polityki Rolnej

Najbardziej oczekiwaną formą wsparcia w rolnictwie jest dotacja. Jednak wiele inwestycji można efektywnie sfinansować w formie zwrotnej, czyli kredytu, zwłaszcza jeśli jest to kredyt udzielany na korzystniejszych warunkach niż rynkowe.

■ Wsparcie zwrotne – dlaczego warto?

W przypadku wsparcia zwrotnego nie ma tak restrykcyjnych warunków i kryteriów dostępu, a zakres kosztów kwalifikowalnych jest szerszy niż w przypadku dotacji. Wnioski o udzielenie tej formy wsparcia można składać w trybie ciągłym, a kredyt inwestycyjny objęty gwarancją jest udzielany nawet na 15 lat. Jest to zatem ciekawa alternatywa dla rolników i przedsiębiorców, którzy chcą zrealizować inwestycję przy udziale finansowania zewnętrznego, a z różnych przyczyn nie mogą liczyć na wsparcie dotacyjne.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) we współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) uruchomiło formę wsparcia zwrotnego w postaci bezpłatnej gwarancji spłaty kredytu i dotacji na spłatę odsetek na inwestycje w rolnictwie, przetwórstwie rolno-spożywczym oraz leśnictwie.

■ Gwarancja Agromax

Wsparcie pod nazwą „gwarancja Agromax” jest udzielane dzięki środkom z Funduszu Gwarancji Rolnych Plus (FGR Plus) w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (PS WPR).

Celem FGR Plus jest zapewnienie rolnikom i przedsiębiorcom łatwiejszego dostępu do finansowania zwrotnego w postaci kredytu, a dzięki dotacji na spłatę odsetek kredytobiorca ponosi mniejsze koszty jego obsługi, co ma szczególne znaczenie w przypadku młodych rolników i małych gospodarstw.

Gwarancja dotyczy kredytów inwestycyjnych oraz kredytów obrotowych (nieodnawialnych) powiązanych z inwestycją (do 20 proc. kwoty kredytu inwestycyjnego). Gwarancja jest przyznawana na okres do 15 lat w przypadku kredytów inwestycyjnych, a na kredyty obrotowe nieodnawialne powiązane z inwestycją – do 4 lat.

Z gwarancji Agromax mogą korzystać:

- rolnicy;
- przetwórcy sektora rolno-spożywczego, w tym także duże przedsiębiorstwa;
- przedsiębiorstwa świadczące usługi na rzecz rolnictwa i leśnictwa.

Gwarancja wdrażana jest w ramach czterech interwencji PS WPR:

- I.10.1.2 – Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (w ramach tej interwencji przewidziano wsparcie dla producentów świń);

- I.10.6.2 – Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości w gospodarstwie;
- I.10.7.2 – Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości poza gospodarstwem;
- I.10.9 – Rozwój usług na rzecz rolnictwa i leśnictwa.

■ Jak duże wsparcie można otrzymać?

Maksymalna kwota gwarancji to:

- 5 mln zł dla rolników i przetwórców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP);
- 9 mln zł dla gospodarstwa rolnego produkującego świnie, w celu zwiększenia i utrzymania pogłowia loch wraz z produkcją prosiąt i warchlaków pochodzących od loch utrzymywanych w gospodarstwie, w tym również utrzymywanych w cyklu zamkniętym;
- 10 mln zł dla dużych przedsiębiorstw.

Wielkość dotacji na spłatę odsetek wynosi, w zależności od spełnienia warunków:

- do 50 proc. kwoty odsetek przez okres 2 lat, w przypadku gospodarstwa rolnego, którego wielkość ekonomiczna wynosi:
 - poniżej 25 tys. euro,
 - 25 tys. euro i więcej, gdy inwestycja przyczynia się do ochrony środowiska i klimatu;
- do 50 proc. kwoty odsetek przez okres 2 lat, w przypadku projektu, który jest realizowany przez:
 - przetwórcę sektora rolno-spożywczego i inwestycja przyczynia się do ochrony środowiska i klimatu

lub realizacji celów Strategii „Od pola do stołu”,

– przez podmioty świadczące usługi na rzecz rolnictwa i leśnictwa oraz inwestycja przyczynia się do ochrony środowiska i klimatu;

• do 100 proc. kwoty odsetek przez okres 2 lat, w przypadku:

– gospodarstwa rolnego, którego wielkość ekonomiczna wynosi poniżej 25 tys. euro i dodatkowo inwestycja przyczynia się do ochrony środowiska i klimatu,

– gdy kredytobiorcą jest młody rolnik;

• do 100 proc. kwoty odsetek przez pierwsze 2 lata i 50 proc. przez kolejne 2 lata, w przypadku inwestycji dotyczących zwiększenia i utrzymania pogłowia loch wraz z produkcją prosiąt i warchlaków pochodzących od loch utrzymywanych w gospodarstwie, w tym również utrzymywanych w cyklu zamkniętym.

■ Przykładowe wydatki

Pozyskane dzięki FGR Plus środki można przeznaczyć zarówno na inwestycje materialne (np. maszyny rolnicze, budynki gospodarcze, zakup gruntu), jak i niematerialne (np. technologie cyfrowe) związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Przykładowe rodzaje wydatków, na które można uzyskać kredyt z gwarancją Agromax:

• I 10.1.2. – Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność:

– zakup: maszyn, urządzeń, sprzętu, wyposażenia rolniczego,

– zakup i montaż instalacji służących do produkcji energii ze źródeł odnawialnych na użytek gospodarstwa,

– budowa, przebudowa, remont budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolniczej,

– zakładanie sadów lub plantacji krzewów owocowych,

– zakup zwierząt gospodarskich oraz roślin,

– budowa ujęć wody, w tym studni, zbiorników,

– zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu prowadzonej działalności rolniczej,

– zakup nowoczesnych (w tym cyfrowych) technologii lub innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie,

– zakup maszyn, urządzeń służących do przechowywania, suszenia, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży,

– zakup gruntów (do 10 proc. wartości kredytu, a w przypadku młodego rolnika do 100 proc. wartości kredytu);

• I 10.6.2. – Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości – w gospodarstwie:

– budowa, rozbudowa, przebudowa budynków/pomieszczeń służących do prowadzenia działalności przetwórczej, magazynowania, wprowadzania do obrotu produktów rolnych,

– zakup maszyn lub urządzeń związanych z przetwórstwem, magazynowaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych,

– wdrażanie systemów zarządzania jakością,

– koszty w zakresie wprowadzania do obrotu produktów ponoszone przez grupy producentów rolnych i ich związki, spółdzielnie, spółdzielnie rolników, organizacje producentów i ich zrzeszenia, organizacje międzybranżowe;

• I 10.7.2. – Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości – poza gospodarstwem:

– budowa, rozbudowa, przebudowa budynków/pomieszczeń służących do prowadzenia działalności przetwórczej, magazynowania,

– zakup maszyn lub urządzeń związanych z przetwórstwem, magazynowaniem i wprowadzaniem do obrotu,

– wdrażanie systemów zarządzania jakością,

– koszty w zakresie wprowadzania do obrotu produktów ponoszone

przez grupy producentów rolnych i ich związki, spółdzielnie, spółdzielnie rolników, organizacje producentów i ich zrzeszenia, organizacje międzybranżowe,

– wytwarzanie gotowej paszy wolnej od organizmów genetycznie zmodyfikowanych (bez GMO) na bazie roślin białkowych,

– przetwarzanie odpadów z żywności i produktów ubocznych przetwórstwa na biokomponenty;

• I 10.9. – Rozwój usług na rzecz rolnictwa i leśnictwa:

– zakup wyposażenia, sprzętu, maszyn, urządzeń związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą w zakresie usług rolniczych i leśnych lub na rzecz utrzymania urządzeń wodnych,

– zakup sprzętu komputerowego i technologii cyfrowych, niezbędnych do świadczenia usług rolniczych i leśnych,

– zakup ciągnika rolniczego i leśnego w celu świadczenia usług związanych z rolnictwem lub w zakresie świadczenia usług leśnych.

■ Gdzie znaleźć więcej informacji i listę banków?

Szczegółowe informacje na temat kredytów objętych gwarancją Agromax można znaleźć na stronie internetowej MRiRW: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/fundusz-gwarancji-rolnych-plus> oraz BGK: <https://www.bgk.pl/male-i-srednie-przedsiębiorstwa/zabezpieczenie-finansowania/gwarancja-agromax/#c39567>.

Kredytów objętych gwarancją Agromax udzielają banki (spółdzielcze i komercyjne), które podpisały umowę z BGK. Lista banków, które podpisały umowy, znajduje się na stronie internetowej BGK: <https://www.bgk.pl/male-i-srednie-przedsiębiorstwa/zabezpieczenie-finansowania/gwarancja-agromax/#c39594>.

Departament Pomocy Technicznej

MRiRW

tel. 22 623 16 37

Rybacktwo – ścieżka do wielkiej kariery

Czy warto wiązać przyszłość zawodową z rybactwem? Gdzie można pracować z wykształceniem w tym kierunku? Żeby znaleźć odpowiedzi na te i inne pytania, zapraszamy do zapoznania się z nową publikacją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi *Rybacktwo – moja ścieżka do wielkiej kariery*. Opisuje ona zawody związane z rybactwem w kontekście wsparcia finansowego z programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa (FER). Publikacja jest dostępna w wersji on-line.

To pierwsza tego typu publikacja na rynku. Powstała z myślą o młodych ludziach, szukających swojej ścieżki zawodowej i ciekawych wyzwań. Kierujemy ją zarówno do uczniów szkół podstawowych, stojących przed wyborem szkoły średniej, jak i do absolwentów szkół średnich, decydujących o kierunku studiów.

W publikacji znajdziesz najważniejsze dane dotyczące sektora rybackiego w Polsce oraz możliwości, jakie się przed nim rysują w związku ze wsparciem w ramach programu FER. Najważniejszą jednak częścią są opisy zawodów i możliwości rozwoju

kariery zawodowej w sektorze rybackim.

W publikacji można znaleźć informacje o:

- **programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa (FER)** – kto i na co może uzyskać wsparcie finansowe z UE;

- **sektorze rybackim w Polsce** – podstawowe informacje nt. poszczególnych działów sektora, w których w przyszłości możesz pracować;

- **pracy w różnych instytucjach sektora rybackiego** – przegląd miejsc, w których znajdziesz zatrudnienie oraz informacje o tym, na czym będzie polegać Twoja praca;

- **szkołach i uczelniach kształcących w zakresie rybactwa** – wykaz podmiotów kształcących przyszłych specjalistów sektora rybackiego w różnych dziedzinach. Kody QR przeniosą Cię bezpośrednio na strony internetowe poszczególnych placówek.

Publikacja jest dostępna w wersji on-line pod adresem: <https://www.rybacktwo.gov.pl/strony/aktualnosci/rybacktwo-moja-sciezka-do-wielkiej-kariery/>.

Departament Pomocy Technicznej

MRiRW

tel. 22 623 16 37

Zdjęcia: MRiRW



Fundusze Europejskie
dla Rybactwa



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Europejski Kongres Odnowy i Rozwoju Wsi już za nami

Przez trzy majowe dni teren Międzynarodowych Targów Poznańskich był miejscem dyskusji politycznej o przyszłości rolnictwa i obszarów wiejskich z udziałem gości wysokiego szczebla. Europejski Kongres Odnowy i Rozwoju Wsi (EKOiRW) był wydarzeniem odbywającym się w ramach polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, zorganizowanym przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi we współpracy z Samorządem Województwa Wielkopolskiego. W Kongresie uczestniczyło blisko 4500 osób – uczestników paneli, debat i warsztatów, a także zwiedzających wystawę towarzyszącą.

■ Tematyka Kongresu

Podczas Europejskiego Kongresu Odnowy i Rozwoju Wsi (EKOiRW) na sali plenarnej toczyły się dyskusje, podczas których głos zabrało ponad 100 ekspertów. Program EKOiRW obejmował: Dzień Wielkopolski, rozwoju lokalnego i młodzieży (8 maja), Dzień Europejski (9 maja) i Dzień Polski (10 maja).

Pierwszego dnia tematy dyskusji oscylowały dookoła tego, co na co dzień zajmuje społeczność obszarów wiejskich, m.in.: wykorzystania funduszy unijnych, roli nauki, zdrowia, turystyki wiejskiej czy roli kobiet. Zaprezentowane zostały przykłady odnowy wsi na bazie doświadczeń województwa wielkopolskiego.

W Dniu Europy wypowiedzi prelegentów niejednokrotnie odnosiły się do 21 lat przemian na polskiej wsi, związanych z obecnością w UE. Kongres był także okazją do rozmów nt. wizji przyszłości WPR po 2027 r. Ze strony uczestniczącego w wydarzeniu komisarza UE ds. rolnictwa Christophe'a Hansena padło zapewnienie o zachowaniu dwufilarowości WPR i utrzymaniu dopłat bezpośrednich dla rolników.

Trzeciego dnia paneliści skupili się na ocenie stanu polskiej wsi, kierunkach przemian i wyzwaniach współczesności. Uczestnicy dyskusji



Minister Czesław Siekierski podczas otwarcia EKOiRW

zwrócili uwagę, że aktualnie stoimy w punkcie zwrotnym, mierząc się z równoległymi kryzysami: wojną w Ukrainie, kryzysem klimatycznym i dynamiczną rewolucją cyfrową.

■ Goście – uczestnicy EKOiRW

Europejski Kongres Odnowy i Rozwoju Wsi (EKOiRW) był wydarzeniem wysokiego szczebla, w którym udział wzięli przedstawiciele: ministerstw odpowiedzialnych za rozwój wsi UE27, instytucji działających na rzecz rozwoju wsi i obszarów wiejskich, samorządów,

organizacji pozarządowych, środowisk naukowych, liderów społeczności wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem kluczowych środowisk: kobiet, młodzieży i sportu.

„Wizję dla rolnictwa i żywności” zaprezentował unijny komisarz ds. rolnictwa Christophe Hansen, a w dyskusję na jej temat włączyli się – oprócz ministra rolnictwa i rozwoju wsi Czesława Siekierskiego – zaproszeni goście wysokiego szczebla: minister rolnictwa, suwerenności żywnościowej i leśnictwa Włoch



W Kongresie uczestniczyło blisko 4500 osób

Francesco Lollobrigida, sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Cypru Andreas Grigoriou, minister rolnictwa Litwy Ignas Hofmanas, minister rolnictwa i przemysłu żywnościowego Mołdawii Ludmila Catlabuga, minister stanu ds. rozwoju społeczności i organizacji charytatywnych Irlandii Jerry Buttimer T.D., sekretarz stanu ds. rolnictwa i żywności Hiszpanii Begoña García Bernal.

Wśród uczestników paneli dyskusyjnych znaleźli się byli prezydenci RP Bronisław Komorowski i Aleksander Kwaśniewski, polscy ministrowie rolnictwa poprzednich rządów oraz obecni członkowie Rządu RP.

■ Wydarzenia towarzyszące

W trakcie Kongresu odbyło się około 20 wydarzeń towarzyszących: konferencji, warsztatów, paneli dyskusyjnych i spotkań, w których udział brali eksperci różnych dziedzin. W programie EKOiRW znalazło się także pierwsze posiedzenie Polskiego Parlamentu Wiejskiego

oraz prezentacje dobrych praktyk z całej Europy. Ważną pozycją dla uczestników była konferencja naukowa „Polska wieś – wizja odnowy i rozwoju”.

W ramach wystawy towarzyszącej EKOiRW uczestnicy Kongresu mogli zobaczyć, czym jest wieś XXI wieku – nowoczesna, przyjazna do życia, ale też wierna swoim korzeniom. Wystawa była miejscem przepełnionym muzyką i tańcem, a także zapachami wspaniałej, polskiej, tradycyjnej żywności. Flagowe produkty rękodzielnicze i żywnościowe prezentowały na swoich stoiskach urzędy wojewódzkie. Odwiedzający mogli wziąć udział w warsztatach garncarskich, własnoręcznie skrócić świeczkę z wosku pszczelego, wygrać upominki w quizach organizowanych na poszczególnych stoiskach wystawienniczych, a także skosztować regionalnych smakołyków. W ramach wystawy Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa zorganizował finał konkursu dla kół gospodyń wiejskich „Bitwa regionów”. Wystawę odwiedzili m.in. minister

Czesław Siekierski i komisarz Christophe Hansen.

■ Najważniejsze przed nami

Jak stwierdzili podczas podsumowującej wydarzenie konferencji prasowej minister Czesław Siekierski i dyrektor Bogusław Wijatyk – choć Kongres już się zakończył, to tak naprawdę najważniejsze dopiero przed nami: wdrażanie jego dokonań podczas prac nad rozwojem wsi. Wnioski z Kongresu zostaną uwzględnione przy pracach nad przyszłym kształtem Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Aby można było do nich łatwo sięgnąć, zostaną wydane dwie publikacje pokongresowe.

Tematyce Europejskiego Kongresu Odnowy i Rozwoju Wsi będzie także poświęcone w całości kolejne wydanie „Biuletynu Informacyjnego” Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – już teraz zachęcamy do lektury.

Departament Komunikacji i Promocji
MRiRW

tel. 22 623 18 38

Zdjęcia: MRiRW

Nagrody za osiągnięcia w zakresie wdrażania postępu w rolnictwie przyznane

W resorcie odbyła się uroczystość wręczenia nagród i wyróżnień przyznanych przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi Czesława Siekierskiego za osiągnięcia w zakresie wdrażania postępu w rolnictwie, rozwoju wsi, rynkach rolnych i rybołówstwie. W wydarzeniu wzięli udział minister Czesław Siekierski, a także podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. Maria Mrówczyńska oraz przedstawiciele instytutów badawczych nadzorowanych przez MRiRW.

WSPÓŁPRACA NAUKI I PRAKTYKI ROLNICZEJ

W trakcie uroczystości minister Czesław Siekierski zauważył, że potrzebna jest współpraca nauki i praktyki rolniczej, a także wymiana wiedzy pomiędzy instytutami badawczymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz innowacji i rozwoju w rolnictwie. Szczególną uwagę szef resortu rolnictwa zwrócił na fakt, że nowoczesne projekty potrzebują pracy zespołowej. Wskazał także na istotną, szeroko zakrojoną potrzebę prowadzenia badań naukowych ukierunkowanych na wzrost innowacyjności, zaspokojenie potrzeb i rozwój sektora rolno-spożywczego, efektem których będą liczne wdrożenia wzmacniające konkurencyjność i potencjał krajowego rolnictwa.

NAGRODZONE I WYRÓŻNIONE INSTYTUCJE

Nagrody przyznano następującym instytucjom:

- **I nagroda:** Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, dla zespołu badawczego w składzie: dr hab. Dorota Pikula, dr hab. Agnieszka Rutkowska,



O nagrodę lub wyróżnienie mogły ubiegać się podmioty działające na rzecz rolnictwa i rybołówstwa

mgr Anna Rybicka, inż. Olga Ciotucha, za projekt: *Opracowanie i wdrożenie do praktyki rolniczej metody oznaczania zawartości substancji humusowych w nawozach i środkach wspomagających uprawę roślin;*

- **II nagroda:** Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy, dla zespołu badawczego w składzie: dr hab. Katarzyna Mikołajczyk, mgr inż. Joanna Nowakowska, dr Witold Nowak, mgr inż. Jakub Martofel, mgr inż. Magdalena Grynia, za projekt: *Opracowanie testu qPCR w celu identyfikacji*

homozygotyczności genu restorera Rfo w systemie cytoplazmatycznej męskiej sterility CMS-Ogura-INRA dla hodowli odmian mieszańcowych rzepaku;

- **III nagroda:** Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, dla zespołu badawczego w składzie: dr Piotr Skowron, dr Tamara Jadczyżyn, mgr Beata Jurga, dr hab. Agnieszka Rutkowska, dr Damian Wach, prof. dr hab. Stefan Pietrzak, dr hab. Jadwiga Treder, prof. IO-PIB, za projekt: *Program ochrony wód przed*



Minister Czesław Siekierski wręczył nagrody przedstawicielom instytutów

zanieczyszczeniami powodowanymi przez związki fosforu ze źródeł rolniczych.

Wyróżnienia otrzymały następujące instytucje:

- **Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy**, dla zespołu badawczego w składzie: dr inż. Dariusz Osuch, mgr inż. Renata Płonka, za projekt: *Narzędzie do oceny ekonomicznej gospodarstwa rolnego*;

- **Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy**, dla zespołu badawczego w składzie: dr hab. inż. Anna Radko, dr hab. Małgorzata Natonek-Wiśniewska, dr inż. Ewa Sosin, dr inż. Anna Koseniuk, dr inż. Agnieszka Szumiec, dr inż. Piotr Krzyścin, prof. dr hab. Katarzyna Ropka-Molik, za projekt: *Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych metod molekularnych DNA umożliwiających jednoznaczny identyfikację rasową oraz gatunkową bydła i jego produktów na przykładzie rodzimej rasy polskiej czerwono-białej*;

- **Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy**, dla zespołu badawczego w składzie: dr hab. Monika Trzcińska, dr Magdalena Bryła, za projekt: *Od nasienia do prosięcia – kompleksowa technologia pozwalająca na wprowadzenie kriokonserwowanego nasienia knura do praktyki inseminacyjnej w rolnictwie*;

- **Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy**, dla zespołu badawczego w składzie: dr inż. Bogusław Pawlikowski, mgr inż. Dorota Janiszewska, prof. dr hab. inż. Andrzej Długiałło, dr hab. inż. Marek Jakubowski, mgr inż. Kamila Kozieł, mgr inż. Małgorzata Malesa-Ciećwierz, dr inż. Mariusz Kosmowski, za projekt: *Opracowanie innowacyjnych metod pakowania w zmodyfikowanej atmosferze wybranych asortymentów produktów rybnych w warunkach produkcyjnych*;

- **Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy**, dla zespołu badawczego w składzie: dr hab. Olimpia

Kursa, dr hab. Grzegorz Tomczyk, prof. PIWet – PIB, dr inż. Anna Sawicka-Durkalec, mgr Aleksandra Giza, mgr Agata Sieczkowska, mgr Sylwia Kostka, za projekt: *Badanie mikrobiomu układu oddechowego i rozrodczego kur i indyków jako innowacyjna metoda kontroli zdrowia stad drobiu*.

O nagrodę lub wyróżnienie mogły ubiegać się podmioty działające na rzecz rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych i rybołówstwa, których osiągnięcia zostały wdrożone lub upowszechnione w sposób przynoszący wymierne efekty ekonomiczne lub społeczne.

Łączny budżet nagród i wyróżnień wynosił 200 tys. zł. Za I miejsce nagroda wynosiła 75 tys. zł, za II miejsce – 55 tys. zł, za III miejsce – 45 tys. zł, a za każde wyróżnienie – po 5 tys. zł.

Departament Innowacji,
Cyfryzacji i Transferu Wiedzy
MRiRW

tel. 22 623 12 22

Zdjęcia: MRiRW

Innowacyjne rolnictwo – współpraca z uczelniami

Kluczowe zagadnienia dotyczące funkcjonowania oraz rozwoju uczelni przyrodniczych i rolniczych w kontekście wyzwań stojących przed szkolnictwem wyższym, a także przyszłość rolnictwa, z naciskiem na innowacje, zrównoważony rozwój oraz rola edukacji w kształtowaniu nowoczesnych rozwiązań w sektorze rolno-spożywczym – to tematy omawiane podczas posiedzenia Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych (KRURiP) z udziałem ministra rolnictwa i rozwoju wsi Czesława Siekierskiego.

W wydarzeniu uczestniczyli rektorzy uczelni rolniczych i przyrodniczych oraz przedstawiciele administracji publicznej, m.in. podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Maria Mrówczyńska.

Uczestnicy posiedzenia KRURiP podkreślili znaczenie ścisłej współpracy uczelni rolniczych i przyrodniczych z administracją publiczną oraz sektorem rolniczym w celu skutecznego reagowania na kluczowe wyzwania.

Posiedzenie odbyło się 27–28 marca 2025 r. w Zielonce koło Poznania, w ośrodku naukowo-dydaktycznym należącym do Leśnego Zakładu Doświadczalnego Murowana Goślina Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

■ Znaczenie współpracy MRiRW z uczelniami

W swoim wystąpieniu minister Czesław Siekierski przedstawił priorytety resortu oraz podkreślił znaczenie współpracy z uczelniami rolniczymi i przyrodniczymi w kontekście innowacyjnego rozwoju sektora. Szef resortu rolnictwa wskazał na kluczowe wyzwania rolnictwa, w zмирzeniu się z którymi może pomóc współpraca ze światem nauki. Zwrócił szczególną uwagę na problem wody i retencji.

Przy okazji minister Siekierski zauważył, że w debacie publicznej wciąż brakuje ukazania pełnego obrazu sytuacji w rolnictwie, a temat bezpieczeństwa



żywnościowego nadal nie jest dostatecznie nagłaśniany.

■ Konferencja Rektorów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych

Konferencja Rektorów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych (KRURiP) w swoich działaniach reprezentuje następujące uczelnie rolnicze oraz uczelnie prowadzące kierunki przyrodnicze i rolnicze:

- Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie;
- Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu;
- Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie;
- Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;
- Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu;
- Politechnikę Bydgoską im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich;
- Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach;
- Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie;
- Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie;
- Uniwersytet Rzeszowski.

Funkcję przewodniczącego Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych w kadencji 2024–2028 pełni prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz, rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

■ Wspólna kampania promocyjna

Jednym z istotnych punktów posiedzenia było podpisanie listu intencyjnego przez rektorów 10 uczelni rolniczych i przyrodniczych, zrzeszonych w KRURiP, dotyczącego wspólnej kampanii promocyjnej „Nature is Future” pod patronatem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Kampania „Nature is Future” jest ważnym krokiem w kierunku budowania nowoczesnego wizerunku uczelni przyrodniczo-rolniczych oraz zwiększenia ich roli w kształtowaniu zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich.

Departament Innowacji,
Cyfryzacji i Transferu Wiedzy
MRiRW

tel. 22 623 12 22

Zdjęcie: Smileus.Stock.adobe.com

57. Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych UE

Podczas trzydniowej konferencji przedstawiciele unijnych agencji płatniczych brali udział w spotkaniach z ekspertami z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz przedstawicielami świata nauki i kultury. W konferencji uczestniczyli minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski oraz sekretarz stanu Stefan Krajewski.

57. Konferencję Dyrektorów Agencji Płatniczych UE zorganizowała Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) – największa rolnicza agencja płatnicza Unii Europejskiej, w związku z trwającą prezydenturą Polski w Radzie Unii Europejskiej. Tradycją bowiem jest, że państwo, które aktualnie przewodniczy w Radzie UE, organizuje konferencję dla dyrektorów rolniczych agencji płatniczych Wspólnoty.

Na Konferencję zaproszono również przedstawicieli krajów kandydujących do Wspólnoty: Albanii, Mołdawii, Macedonii Północnej,

Serbii oraz Turcji. Głównym elementem konferencji było dwudniowe spotkanie, odbywające się od 6 do 7 maja na Stadionie Narodowym w Warszawie.

■ Stawiamy na bezpieczeństwo żywnościowe

Podczas konferencji poruszono m.in. temat bezpieczeństwa żywnościowego – horyzontalnego priorytetu w obszarze rolnictwa.

– Zawód rolnika w Polsce odgrywa kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego naszego kraju, a także w ochronie środowiska i zachowaniu

tradycyjnych wartości kulturowych. Rolnictwo to zawód pełen odpowiedzialności i pasji, który zasługuje na uznanie i szacunek – podkreślił minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski.

U podstaw bezpieczeństwa żywnościowego leży sprawny system identyfikacji i rejestracji zwierząt. Dzięki zawartym w nim informacjom można szybko zidentyfikować zwierzę, które zachorowało, a także określić stado, z którym miało styczność, co pozwala na szybkie zapobieganie rozprzestrzenianiu się choroby. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa



Konferencję otworzyli szef resortu rolnictwa Czesław Siekierski i prezes ARiMR Wojciech Legawiec

jest odpowiedzialna za prowadzenie i funkcjonowanie tego rejestru. Podczas konferencji eksperci z ARiMR mówili o praktycznych, ekonomicznych i społecznych aspektach prowadzenia tej bazy.

■ Współpraca międzynarodowa

Uczestnictwo w dialogu z europejskimi agencjami płatniczymi czy instytucjami unijnymi stanowi nie tylko możliwość wymiany doświadczeń, lecz także szansę na wspólne wypracowanie rozwiązań odpowiadających na wyzwania, przed którymi stoi współczesne rolnictwo.

– Jednym z wyzwań są zmiany społeczne, zachodzące na terenach wiejskich. Dotyczą one m.in. struktury społeczno-gospodarczej czy liczby gospodarstw rolnych. Z jednej strony następują procesy koncentracji i dezagraryzacji, ponieważ coraz więcej mieszkańców wsi znajduje pracę poza gospodarstwem rolnym, z drugiej rośnie liczba mieszkańców obszarów wiejskich pochodzących z miast. To kwestie, o których nie możemy zapominać podczas rozmów o przyszłości polskiego rolnictwa – powiedział sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefan Krajewski.

Ponadto uczestnicy konferencji dzielili się swoimi doświadczeniami we wdrażaniu mechanizmów wsparcia i podkreślali, że ważna jest jej celowość, efektywność i właściwe wykorzystanie. Dyskutowano również o tym, jak zapobiegać tworzeniu sztucznych warunków przy korzystaniu z unijnego wsparcia. Podkreślano, że Wspólna Polityka Rolna powinna wzmacniać konkurencyjność i odporność europejskiego rolnictwa i jednocześnie wspierać zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Wobec tego kluczowe znaczenie mają: uproszczenie zasad, adekwatne



Tematem rozmów przedstawiciele unijnych instytucji było m.in. bezpieczeństwo żywnościowe

finansowanie oraz uwzględnienie przyszłego rozszerzenia Unii.

– Podczas naszej prezydencji w Radzie UE kontynuujemy dyskusję na temat uproszczeń Wspólnej Polityki Rolnej. Dzięki naszemu zaangażowaniu na forum UE udało się już wprowadzić szereg zmian. Wraz z przedstawicielami ARiMR wsłuchujemy się w głosy rolników i współpracujemy na rzecz Wspólnoty – dodał minister Czesław Siekierski.

■ Od 21 lat jesteśmy w UE

1 maja 2004 r. Polska wstąpiła do Wspólnoty Europejskiej. Od tego czasu nasz kraj ma dostęp do unijnych programów pomocowych. Za rozdzielanie wsparcia dla sektora rolnego i rybackiego odpowiada Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – największa rolnicza agencja płatnicza w UE.

– Te trzy dekady i około pół biliona złotych przekazanych na rozwój polskiej wsi to najkrótszy zapis historii Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Co się za tymi liczbami dokładnie kryje? Prawie 862 tys. nowych maszyn i urządzeń w gospodarstwach, ponad 2,5-krotny wzrost dochodów rodzin rolniczych, 3,7 tys. nowoczesnych zakładów przetwórczych, 10-krotny

wzrost wartości eksportu produktów rolno-spożywczych, 9 tys. km nowych dróg lokalnych, 30 tys. km sieci wodno-kanalizacyjnych, spadek bezrobocia z 17,6 proc. do 3,3 proc. To efekty zmian w polskim rolnictwie i na obszarach wiejskich, które możliwe były dzięki finansowemu wsparciu płynącemu z ARiMR – powiedział prezes ARiMR Wojciech Legawiec.

Konferencja była również doskonałą okazją, aby przedstawiciele unijnych instytucji mogli doświadczyć tradycyjnej polskiej gościnności oraz odwiedzić placówki naukowe, działające w sektorze rolnym. Uczestnicy wydarzenia odwiedzili Sad Doświadczalny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (SGGW) oraz Centrum Medycyny Translacyjnej SGGW, a także wzięli udział w koncercie Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze”.

Konferencja odbyła się 5–7 maja 2025 r. Gospodarzem kolejnej, 58. Konferencji Dyrektorów Agencji Płatniczych UE będzie Dania.

Departament Komunikacji i Promocji
MRiRW

tel. 22 623 18 38

Zdjęcia: KPRM-PAP

Rozmowy o współpracy w obszarze rolnictwa

POLSKA – JAPONIA

Głównym celem wizyty sekretarza stanu Michała Kołodziejczaka w Japonii w marcu 2025 r. były rozmowy nt. zwiększenia dostępu dla polskich produktów rolno-spożywczych do japońskiego rynku. Wiceminister Kołodziejczak uczestniczył także w uroczystym otwarciu targów Foodex Japan, na których swoje produkty prezentowało kilkadziesiąt wystawców z Polski.

■ Rozmowy o możliwości rozwoju relacji handlowych

Podczas spotkania z wiceministrem rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa Japonii Hirofumim Takinamim sekretarz stanu Michał Kołodziejczak omówił postulaty Polski w zakresie szerszego niż dotychczas otwarcia rynku Japonii dla polskich towarów rolnych. Podkreślając znaczenie rozwoju wymiany handlowej, wskazał na konieczność wzmocnienia dialogu w celu sprawnej finalizacji trwających uzgodnień. Wyraził

także nadzieję na likwidację barier administracyjnych, na jakie napotykać polscy przedsiębiorcy branży rolno-spożywczej eksportujący do Japonii.

Głównym tematem rozmów wiceszefa polskiego resortu rolnictwa z wiceministrem zdrowia, pracy i opieki społecznej Japonii Hirobumim Nikim było zwiększenie możliwości eksportu polskiej wołowiny. Wiceminister Michał Kołodziejczak wyraził nadzieję, że przypadająca w 2025 r. dziesiąta rocznica ustanowienia Strategicznego Partnerstwa pomiędzy Polską a Japonią, a także planowana wizyta premiera RP w Japonii stanowią doskonałą okazję do sfinalizowania procedur dostępowych dla polskiej wołowiny i podrobów wołowych.

Wiceszef polskiego resortu rolnictwa potwierdził gotowość Głównego Inspektoratu Weterynarii do kontynuowania dialogu na poziomie eksperckim. Wiceminister Hirobumi Niki zapewnił, że dołoży wszelkich starań, aby zakończyć te prace do września 2025 r.

■ Inteligentne technologie w rolnictwie

Podczas wizyty w Japonii sekretarz stanu Michał Kołodziejczak spotkał się także z wiceprezesem Krajowego Ośrodka Badań nad Rolnictwem i Żywnością (NARO) Tomoko Nishidą. Wizyta była okazją do zapoznania się z przykładami stosowania inteligentnych technologii i nowoczesnych rozwiązań w rolnictwie Japonii. Podczas spotkania strona japońska przedstawiła informacje o obszarach prowadzonych programów badawczych oraz statystyki dot. wpływu badań NARO na japońskie rolnictwo.

■ Wizyta na targach Foodex Japan – wsparcie polskich przedsiębiorców

Ważnym aspektem wizyty ministra Michała Kołodziejczaka w Tokio było wsparcie polskich przedsiębiorców branży rolno-spożywczej obecnych na targach Foodex Japan, skupionych przede wszystkim na polskim stoisku narodowym „Poland tastes good”, zorganizowanym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR).

– Polskie produkty spożywcze cieszą się coraz większym uznaniem na rynkach zagranicznych. Eksport rolno-spożywczy stanowi już 15 proc. całkowitego polskiego eksportu, osiągając w ubiegłym roku wartość ponad 53 mld euro. Z radością obserwuję, że polska żywność zdobywa uznanie wśród tak wymagających konsumentów jak Japończycy – zauważył wiceminister podczas uroczystego otwarcia stoiska KOWR.

Wiceminister Kołodziejczak wyraził zadowolenie, że po raz kolejny Polska mogła uczestniczyć



w targach Foodex. Zauważył, że tegoroczna edycja przyciągnęła rekordową liczbę polskich firm.

– Co więcej, eksport naszych produktów do Japonii dynamicznie rośnie i w zeszłym roku osiągnął wartość 122 mln euro. Serdecznie zapraszam japońskich konsumentów do odwiedzenia polskiego stoiska narodowego, a naszym wystawcom życzę owocnych rozmów i nawiązania trwałych relacji biznesowych. Niech ta współpraca przyniesie obopólne korzyści i umocni pozycję polskiej żywności na rynku japońskim – powiedział sekretarz stanu.

W tym roku na polskim stoisku narodowym na targach Foodex Japan swoją ofertę zaprezentowało 40 firm, promując na rynku japońskim m.in. produkty mleczne, drób, produkty rybne, soki, koncentraty i przetwory owocowe, kawę naturalną i zbożową, mrożone owoce i warzywa, przyprawy, hummus, słone i słodkie przekąski, produkty śniadaniowe oraz słodczyce.

Wiceszef polskiego resortu rolnictwa odwiedził również stoiska organizowane przez Krajową Izbę Gospodarczą i Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy RP oraz Unię Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego.

Sekretarz stanu Michał Kołodziejczak uczestniczył także w spotkaniu biznesowym w Ambasadzie RP w Tokio, organizowanym przez Krajową Izbę Gospodarczą Centrum Promocji, na którym powitał uczestników spotkania – polskich producentów żywności oraz przedstawicieli japońskiego biznesu. Podczas wydarzenia polscy wystawcy mogli przeprowadzić kolejne rozmowy z japońskimi importerami oraz przedstawić ofertę eksportową.

■ Wyniki polskiego eksportu rolno-spożywczego do Japonii

Japonia to jeden z ważniejszych odbiorców polskich towarów

rolno-spożywczych wśród krajów Azji. Według danych za 2024 r. eksport rolno-spożywczy do Japonii osiągnął poziom ponad 122 mln euro. Główne eksportowane towary to produkty zawierające tytoń oraz nikotynę, przeznaczone do wdychania bez spalania, mięso wołowe mrożone, jadalne podroby wołowe, wieprzowe, baranie, kozie, karmy dla zwierząt a także filety rybne i mięso rybne.

POLSKA – WIETNAM

Możliwości rozwoju współpracy Polski i Wietnamu w sektorze rolnym i w handlu rolno-spożywczym – to tematy spotkania sekretarza stanu Jacka Czerniaka z ambasadorem Wietnamu w Polsce Ha Hoang Hai. W spotkaniu, które odbyło się w marcu 2025 r., uczestniczył także zastępca głównego lekarza weterynarii Paweł Meyer.

■ Wzmacnianie relacji Polski i Wietnamu

Sekretarz stanu Jacek Czerniak zaznaczył, że jesteśmy zainteresowani dalszym rozwojem współpracy polsko-wietnamskiej, wzmocnieniem relacji i zrównoważeniem

wyników handlu rolno-spożywczego. Ważnym formatem dialogu jest polsko-wietnamska grupa robocza ds. współpracy w dziedzinie rolnictwa. Rozmówcy zgodzili się, że III posiedzenie grupy roboczej, które odbyło się w listopadzie 2024 r. w Hanoi, było bardzo udane.

Ambasador Ha Hoang Hai zaznaczył, że współpraca w dziedzinie rolnictwa jest ważną częścią dwustronnych relacji, co potwierdzili we wspólnym oświadczeniu premierzy Polski i Wietnamu podczas spotkania w styczniu br. w Warszawie.

Ambasador Wietnamu w Polsce wskazał również, że polska żywność zyskała renomę wśród wietnamskich konsumentów, a rynek Wietnamu jest chłonny, co daje szansę zwiększenia eksportu polskich produktów rolno-spożywczych. Zwrócił ponadto uwagę na zainteresowanie polskich przedsiębiorców branży spożywczej inwestycjami w Wietnamie oraz udział polskich firm w wydarzeniach targowo-wystawienniczych w tym kraju.

Rynek wietnamski cieszy się popularnością wśród polskich przedsiębiorców. Świadczy o tym m.in. duże zainteresowanie udziałem w targach VietFood & Beverage w Ho Chi Minh City



(7–9 sierpnia 2025 r.), na których Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa organizuje polskie stoisko.

■ Likwidacja barier we współpracy

Sekretarz stanu Jacek Czerniak zauważył, że pełna realizacja uzgodnień z III posiedzenia polsko-wietnamskiej grupy roboczej ds. współpracy w dziedzinie rolnictwa w Hanoi nie jest możliwa bez usprawnienia współpracy między służbami weterynaryjnymi obu krajów. Identyfikujemy poważne opóźnienia w rejestracji i aktualizacji przez wietnamską służbę weterynaryjną listy polskich zakładów uprawnionych do eksportu do Wietnamu towarów pochodzenia zwierzęcego. Obecnie 200 polskich przedsiębiorstw oczekuje na wpisanie lub aktualizację danych, co utrudnia realizację wysyłek do Wietnamu. Wiceszef polskiego resortu rolnictwa zwrócił się do ambasadora Wietnamu o wsparcie procesu zatwierdzania zakładów, podkreślając, że przełoży się to na niezakłócony eksport polskiej żywności na ten rynek.

Sekretarz stanu Jacek Czerniak poinformował również, że liczy na postępy w procedurach dostępowych dla kolejnych polskich produktów rolno-spożywczych do rynku wietnamskiego: przetworzonego białka pochodzenia zwierzęcego z trzody chlewnej i/lub drobiu, ptaków domowych, puchu i pierza oraz karm dla psów i kotów. Podkreślił, że oczekujemy od strony wietnamskiej odpowiedzi na korespondencję dotyczącą warunków eksportu tych produktów.

Ambasador Wietnamu wyjaśnił, że opóźnienia w rejestracji i aktualizacji zakładów wynikają z reorganizacji administracji wietnamskiej. Zadeklarował jednocześnie wsparcie dla usprawnienia działań po stronie wietnamskiej.

■ Wymiana handlowa artykułami rolno-spożywczymi z Wietnamem

Odnotowujemy ujemne saldo handlowe w obrotach artykułami rolno-spożywczymi z Wietnamem (-175,6 mln euro w 2024 r.).

Polski eksport produktów rolno-spożywczych do tego kraju osiągnął w 2024 r. wartość 193,4 mln euro, co oznacza wzrost o ok. 10 proc. w porównaniu z 2023 r. Eksportujemy przede wszystkim mięso i jadalne podroby z drobiu, jelita, pęcherze i żołądki zwierzęce (ok. 44 proc. eksportu w 2024 r.) oraz filety rybne i inne mięso rybne (ok. 14 proc.).

Import z Wietnamu do Polski wyniósł w 2024 r. 369 mln euro. Importujemy głównie kawę, ekstrakty, esencje i koncentraty z kawy i herbaty oraz ciasta.

POLSKA – MONGOLIA

Minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski w marcu 2025 r. spotkał się z ministrem żywności, rolnictwa i przemysłu lekkiego Mongolii Enkhbayarem Jadambą. Rozmowy dotyczyły perspektyw rozwoju stosunków dwustronnych w zakresie rolnictwa i handlu rolno-spożywczego.

Spotkanie odbyło się w ramach oficjalnej wizyty prezydenta Mongolii Khurelsukha Ukhnaa w Polsce. W trakcie wizyty przywódcy obu krajów podpisali plan działań na rzecz wszechstronnego partnerstwa między Rzeczpospolitą Polską i Mongolią na lata 2025–2030. Plan dotyczy również współpracy w sektorze rolnym. W posiedzeniu plenarnym pod przewodnictwem prezydentów Polski i Mongolii wziął również udział podsekretarz stanu Adam Nowak.

■ Stanowisko strony polskiej

Minister Czesław Siekierski zaznaczył, że Polska może być krajem wspierającym relacje Mongolii z krajami Unii Europejskiej. Minister zadeklarował również gotowość współpracy instytutów badawczych nadzorowanych przez MRiRW z mongolskimi odpowiednikami.

Obecni na spotkaniu przedstawiciele branży spożywczej wskazali, że polskie produkty, m.in. jabłka i przetwory owocowo-warzywne, cieszą się popularnością na mongolskim rynku. Wśród potencjalnych produktów eksportowych na rynek Mongolii wymienili również drób i wieprzowinę.



■ Stanowisko strony mongolskiej

Minister Enkhbayar Jadamba zaznaczył, że potencjał polsko-mongolskiej współpracy gospodarczej pozostaje niewykorzystany. Mongolia jest zainteresowana przede wszystkim pozyskaniem wiedzy, tzw. know-how, w zakresie technologii w rolnictwie oraz przetwórstwie rolno-spożywczym. Szef mongolskiego resortu rolnictwa wyraził również gotowość współpracy z polskimi podmiotami w zakresie budowy szklarni całorocznych oraz importu krów mlecznych i mięsnych.

■ Polsko-mongolska wymiana handlowa artykułami rolno-spożywczymi

Odnotowujemy dodatnie saldo handlowe w obrotach artykułami rolno-spożywczymi z Mongolią. Eksport produktów rolno-spożywczych do tego kraju osiągnął w 2024 r. wartość 43,7 mln euro, co oznacza wzrost o 18 proc. w porównaniu z 2023 r. Produkty rolno-spożywcze stanowią największy udział w polskim eksporcie

do Mongolii. Największym zainteresowaniem mongolskich konsumentów cieszą się polskie jabłka (26 proc. wartości eksportu produktów rolno-spożywczych w 2024 r.). Eksportujemy również przetwory owocowe i warzywne, wodę mineralną, czekoladę i inne produkty zawierające kakao.

POLSKA – FILIPINY

Możliwości rozwoju stosunków dwustronnych w zakresie rolnictwa i handlu rolno-spożywczego, a także wymiana doświadczeń dotyczących zapobiegania chorobom zakaźnym zwierząt oraz ich zwalczania były przedmiotem rozmów sekretarza stanu Jacka Czerniaka i podsekretarza stanu ds. hodowli zwierząt w Departamencie Rolnictwa Republiki Filipin Constantego Palabrici.

Filipińskiemu ministrowi towarzyszył dyrektor Filipińskiego Stowarzyszenia Przetwórców Mięsa Jet Ambalada. W spotkaniu uczestniczyli także główny lekarz weterynarii Krzysztof

Jażdżewski oraz przedstawiciele polskiej branży mięsnej.

■ Możliwości likwidacji barier w handlu rolno-spożywczym

Sekretarz stanu Jacek Czerniak zaznaczył, że Filipiny to drugi po Wietnamie najważniejszy odbiorca polskich artykułów rolno-spożywczych w Azji Południowo-Wschodniej. Dlatego też, jak podkreślił, zależy nam na uznaniu przez Filipiny zasady regionalizacji w zakresie afrykańskiego pomoru świń (ASF) oraz polepszeniu warunków stosowania regionalizacji w odniesieniu do wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) w oparciu o prawo Unii Europejskiej.

Wiceminister Czerniak poinformował, że jesteśmy także zainteresowani renegocjacją świadectwa weterynaryjnego dla jaj wylęgowych i piskląt jednodniowych z gatunków kury domowej i indyka. Zależy nam też na uzgodnieniu świadectwa weterynaryjnego dla produktów pochodzenia zwierzęcego – mięsa wołowego i wieprzowego, mleka i produktów mlecznych, a także jaj i produktów jajecznych.



■ Perspektywy współpracy w sektorze rolnym

Podsekretarz stanu Constante Palabrica podkreślił, że Polska ma akredytację systemową na eksport mięsa drobiowego na rynek Filipin. Wskazał, że strona filipińska jest zainteresowana zwiększeniem importu żywności, głównie mięsa wieprzowego, jaj wylęgowych oraz mleka. Poinformował, że obecnie krajowa produkcja mleka w Filipinach zaspokaja jedynie 1 proc. zapotrzebowania. Mięso wieprzowe jest z kolei produktem, który cieszy się dużym uznaniem wśród filipińskich konsumentów.

Wiceminister Palabrica zwrócił uwagę na dobrą współpracę władz filipińskich z polską administracją i wyraził gotowość intensyfikacji prac nad uznaniem regionalizacji w zakresie ASF i polepszeniem warunków regionalizacji w odniesieniu do HPAI. Poszerzenie dostępu do polskich produktów do filipińskiego rynku pozwoliłoby rozwinąć obopólnie korzystną współpracę między przedsiębiorcami z obu krajów.

■ Wymiana handlowa artykułami rolno-spożywczymi z Filipinami

Odnotowujemy dodatnie saldo handlowe w obrotach artykułami rolno-spożywczymi z Filipinami. Eksport produktów rolno-spożywczych do tego kraju osiągnął w 2024 r. wartość 67,2 mln euro, co oznacza wzrost o ok. 64 proc. w porównaniu z 2023 r.

Największym zainteresowaniem filipińskich konsumentów cieszą się polskie produkty mleczne – mleko, śmietana, maślanka i serwatka (ok. 60 proc. wartości eksportu produktów rolno-spożywczych w 2024 r.) oraz mięso i jadalne podroby z drobiu (22 proc. wartości eksportu produktów rolno-spożywczych w 2024 r.).

POLSKA – TURCJA

O możliwościach intensyfikacji polsko-tureckiej współpracy w dziedzinie rolnictwa rozmawiał w kwietniu 2025 r. sekretarz stanu Stefan Krajewski z delegacją Turecko-Polskiej

Grupy Przyjaźni Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Turcji pod przewodnictwem Ferhata Nasiroğlu. Delegacji towarzyszył ambasador Republiki Turcji w Polsce J.E. Rauf Alp Denktaş. W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele Głównego Inspektoratu Weterynarii (GIW) oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR).

■ Perspektywy rozwoju dwustronnej współpracy i wymiany handlowej

Sekretarz stanu Stefan Krajewski podkreślił dynamiczny rozwój polsko-tureckich relacji i zaznaczył, że Polska jest zainteresowana intensyfikacją współpracy bilateralnej w sprawach rolnych. Podstawą tej współpracy jest m.in. memorandum o współpracy w dziedzinie rolnictwa podpisane w maju 2021 r. w Ankarze.

– Jesteśmy gotowi do zwiększenia wolumenu oraz rozszerzenia asortymentu polskich produktów rolno-spożywczych eksportowanych do Turcji – zapewnił



wiceminister Krajewski i zachęcił tureckich partnerów do kontaktu z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa – rządowej agendy wspierającej eksport polskich produktów rolno-spożywczych.

– Zależy nam na eliminowaniu istniejących ograniczeń w dostępie do rynku tureckiego, ponieważ kolejne polskie zakłady są zainteresowane uzyskaniem uprawnień do eksportu wołowiny na turecki rynek – powiedział sekretarz stanu.

Przewodniczący Ferhat Nasiroğlu zgodził się, że konieczne są wspólne działania wspierające rozwój wymiany handlowej produktami rolno-spożywczymi między Polską a Turcją. Przewodniczący delegacji zaznaczył, że Turcja dostrzega również możliwość nawiązania relacji naukowo-badawczej z uczelniami i instytucjami naukowymi w Polsce, prowadzącymi badania w obszarze rolnictwa.

■ Eksport rolno-spożywczy do Turcji

Turcja to pierwszy odbiorca polskich produktów rolno-spożywczych wśród krajów regionu Bliskiego Wschodu. W 2024 r. eksport towarów rolno-spożywczych do Turcji osiągnął wartość 491 mln euro. Sprzedawaliśmy głównie: mięso z bydła świeże lub schłodzone, przetwory spożywcze, karmę dla zwierząt oraz wyroby piekarnicze.

POLSKA – MOŁDAWIA

Sekretarz stanu Jacek Czerniak przyjął w marcu 2025 r. ambasadorkę Republiki Mołdawii w RP Violetę Agrici. Rozmowy dotyczyły rozwoju polsko-mołdawskiej współpracy w sektorze rolnictwa, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia eksperckiego dla Mołdawii i wzajemnej wymiany handlowej towarami rolno-spożywczymi. Była to pierwsza wizyta w MRiRW nowo



mianowanej ambasadorki, która w tym roku rozpoczęła misję dyplomatyczną w Polsce.

■ Stanowisko strony polskiej

Wiceminister Jacek Czerniak podkreślił, że Polska w pełni popiera dążenia Republiki Mołdawii do członkostwa w UE. Jako kraj, który przeszedł głęboką transformację sektora rolnego i od dwóch dekad jest członkiem unijnej wspólnoty, jesteśmy gotowi dzielić się naszą wiedzą i wspierać mołdawskich partnerów w procesie przygotowań do akcesji do UE. Sekretarz stanu wyraził nadzieję, że zwłaszcza w trakcie sprawowanego przez Polskę przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej uda się zrobić spore postępy na ścieżce akcesyjnej Mołdawii do Unii Europejskiej.

■ Stanowisko strony mołdawskiej

Ambasadorka Republiki Mołdawii w RP Violeta Agrici podziękowała za otrzymane od Polski wsparcie, szczególnie w zakresie wymagającego procesu dostosowań mołdawskiego sektora rolnego do standardów UE. Zaznaczyła, że Polska dysponuje cennym

doświadczeniem, które może wspomóc Mołdawię, szczególnie w obszarze rolnictwa, odgrywające kluczową rolę w gospodarce tego kraju. Wyraziła również nadzieję na pogłębienie dwustronnych relacji. Podkreśliła także, że jednym z jej celów krótko- i średnioterminowych jest wzmocnienie bezpieczeństwa oraz walka z dezinformacją.

Rozmówcy wyrazili nadzieję na kontynuację polsko-mołdawskiego dialogu w sprawach rolnych podczas planowanego w 2025 r. posiedzenia Polsko-Mołdawskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Gospodarczej.

■ Wymiana handlowa artykułami rolno-spożywczymi

W 2024 r. wartość eksportu polskich towarów rolno-spożywczych do Mołdawii wyniosła 83,9 mln euro. Na rynku mołdawskim największą popularnością cieszą się polskie sery i twarogi, mięso wieprzowe oraz mięso i drobiu drobiowe.

Departament Współpracy
Międzynarodowej
MRiRW

tel. 22 623 24 71

Zdjęcia: MRiRW

Bruksela: rozmowy o „Wizji rolnictwa i żywności”

Ministrowie ds. rolnictwa i rybołówstwa Unii Europejskiej w marcu 2025 r. spotkali się w Brukseli, aby omówić „Wizję rolnictwa i żywności” oraz przyszłość Wspólnej Polityki Rybołówstwa w Europie. Spotkanie, któremu przewodniczył minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski, było trzecim pod przewodnictwem polskiej prezydencji w UE.

■ „Wizja rolnictwa i żywności”

Obrady rozpoczęły się od debaty politycznej na temat „Wizji rolnictwa i żywności”, opublikowanej przez Komisję Europejską 19 lutego 2025 r.

Podczas dyskusji ministrowie podkreślili, że Wspólna Polityka Rolna powinna dysponować odpowiednim i odrębnym budżetem opartym na dwóch filarach. Zwrócili również uwagę na konieczność dalszego wsparcia obszarów wiejskich.

– Ministrowie zgodnie podkreślali potrzebę adekwatnego budżetu, proporcjonalnego do wyzwań i oczekiwań wobec rolnictwa i Wspólnej Polityki Rolnej. Podnoszono też konieczność zachowania dwufilarowości, czyli ewolucyjnych, a nie rewolucyjnych zmian. Wszystkie zmiany muszą wynikać z dialogu z rolnikami. Podkreślaliśmy to od początku prezydencji: ważne jest, by nic o rolnictwie nie działo się bez udziału rolników – podkreślił minister Czesław Siekierski.

Państwa członkowskie z zadowoleniem przyjęły ten dokument, szczególnie podkreślając uznanie rolnictwa za sektor strategiczny oraz znaczenie promowania go jako atrakcyjnej ścieżki kariery dla przyszłych pokoleń. Rada doceniła również nacisk na konkurencyjność oraz potrzebę zapewnienia rolnikom godziwych i sprawiedliwych dochodów.

– Ministrowie podkreślali, że konkurencyjność i odporność decydują o funkcjonowaniu rolnictwa oraz o tym, czy młodzi ludzie będą chcieli przejmować gospodarstwa i pozostawać na wsi. Innowacje i technologie decydują o przewadze rolnictwa, pod warunkiem, że towa-



ryszą im odpowiednie inwestycje. Młodzi rolnicy są otwarci na innowacje, a ich wdrożenie może znacząco zwiększyć atrakcyjność rolnictwa jako ścieżki kariery – poinformował minister Czesław Siekierski.

■ Przyszłość Wspólnej Polityki Rybołówstwa

Ministrowie przeprowadzili nieformalną dyskusję na temat przyszłości Wspólnej Polityki Rybołówstwa (WPRyb). Rozmowy toczyły się w kontekście trwającej oceny

WPRyb oraz w świetle szerszych działań Komisji Europejskiej na rzecz uproszczenia regulacji. Ministrowie omówili także przyszły Europejski Pakt na rzecz Oceanów jako część długoterminowej wizji odpornego, konkurencyjnego i zrównoważonego sektora rybołówstwa i akwakultury w Europie do 2040 roku.

– Dzisiaj omawialiśmy z komisarzem UE ds. rybołówstwa i oceanów Costasem Kadisem kwestie związane ze wspólną polityką rybołówstwa, bo rybołówstwo jest elementem bezpieczeństwa żywnościowego, jednego z głównych

priorytetów polskiej prezydencji – powiedział sekretarz stanu Jacek Czeraniak, który prowadził popołudniową część obrad Rady AGRIFISH.

Więcej o konkluzjach Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa można przeczytać na oficjalnej stronie Rady Unii Europejskiej.

Departament Współpracy
Międzynarodowej
MRiRW

tel. 22 623 24 71

Zdjęcie: rozentuzjasmowany.Stock.adobe.com

Kontynuujemy dialog w sprawach rolnych z Ukrainą

Kwestie dotyczące wymiany handlowej towarami rolno-spożywczymi oraz perspektywy rozwoju polsko-ukraińskiej współpracy w dziedzinie rolnictwa to tematy spotkania ministra rolnictwa i rozwoju wsi Czesława Siekierskiego z ministrem polityki rolnej i żywności Ukrainy Witalijem Kowalem w marcu 2025 r. To już kolejne tego typu spotkanie zorganizowane w formie poszerzonym o przedstawicieli organizacji branżowych obu krajów. Szefowi polskiego resortu rolnictwa towarzyszyli wiceministrowie Michał Kołodziejczak oraz Adam Nowak oraz szerokie grono ekspertów.

■ Stanowisko polskiego resortu rolnictwa

Minister Czesław Siekierski podkreślił pozytywne efekty dotychczasowego dialogu. Potwierdził gotowość strony polskiej do kontynuacji rozmów w tym formacie. Minister zaznaczył także, że Polska chce rozwijać współpracę z partnerami z Ukrainy i wykorzystywać nasze przewagi, jakimi są bliskość geograficzna i polskie doświadczenia w transformacji rolnictwa.

Wiceminister Michał Kołodziejczak zwrócił uwagę na konieczność poszukiwania wspólnych celów współpracy. Wiceminister Adam Nowak nakreślił obszary potencjalnego współdziałania, wskazując m.in. na doradztwo rolnicze oraz wymianę pokoleń w rolnictwie.

■ Perspektywiczne obszary współpracy

Polscy eksperci przedstawili informacje nt. produktów perspektywicznych w wymianie handlowej Polski i Ukrainy w sektorze roślin oleistych oraz wymogów w produkcji rolnej w UE. Obecny na spotkaniu prof. dr hab. inż. Piotr Przybyłowicz, dziekan Wydziału Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej, zaprezentował wspólny projekt MRiRW i Politechniki Warszawskiej w obszarze wykorzystania biopaliw. Duże możliwości rozwoju istnieją także w obszarze naukowo-badawczym. Polskie i ukraińskie instytuty naukowo-badawcze potwierdziły zainteresowanie zacieśnieniem kontaktów.

■ Strona ukraińska o relacjach rolnych z Polską

Ukraiński minister Witalij Kowal podziękował stronie polskiej za dotychczasowe wsparcie. Zwrócił uwagę na wpływ wojny na ukraiński sektor rolno-spożywczy. Jak



poinformował, obecnie ukraiński eksport odbywa się znowu przede wszystkim przez Morze Czarne. W rozmowie z przedstawicielami polskiej branży rolniczej podkreślił, że polskie rolnictwo jest obecnie o wiele bardziej wydajne niż ukraińskie i zachęcał do po-

dejmwania przez polskie firmy inwestycji w Ukrainie.

Ukraińscy eksperci przedstawili informacje nt. stanu dostosowania ukraińskiego sektora rolnego do standardów UE ws. fitosanitarnych i weterynaryjnych, a także struktury agrarnej w Ukrainie.

■ Głos organizacji branżowych

Przedstawiciele organizacji branżowych obu krajów poruszyli temat możliwości zacieśnienia współpracy m.in. w sektorze mleczarskim i roślin oleistych. Podczas dyskusji zostały mocno zaznaczone obawy polskich rolników w kontekście przewag konkurencyjnych ukraińskich agroholdingów.

■ Rozmowy o rolnictwie z udziałem organizacji branżowych Polski i Ukrainy

W marcu 2025 r. minął rok od pierwszego spotkania ministrów ds. rolnictwa Polski i Ukrainy, zorganizowanego w formie poszerzonym o przedstawicieli organizacji branżowych obu krajów. Dotychczas odbyły się 4 takie spotkania. Szefowie resortów rolnictwa Polski i Ukrainy zapowiedzieli, że będą one kontynuowane.

Departament Współpracy Międzynarodowej
MRiRW

tel. 22 623 24 71

Rys.: Monika.Stock.adobe.com

Polsko-niderlandzkie rozmowy o rybołówstwie na marginesie Rady AGRIFISH

Istotne dla Polski i Niderlandów kwestie dotyczące rybołówstwa, w tym relacje Unii Europejskiej z Norwegią i Wielką Brytanią, były tematem spotkania sekretarza stanu Jacka Czerniaka z ministrem rybołówstwa, bezpieczeństwa żywnościowego, ogrodnictwa i środowiska Niderlandów Jeanem Rummenie w marcu 2025 r. Ministrowie poruszyli w szczególności temat zapewnienia miejsca dla rybołówstwa i unijnych rybaków na obszarze północno-wschodniego Atlantyku.

■ Połowy na terytorium Norwegii i UK

Podczas spotkania, które odbyło się na marginesie posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (AGRIFISH), wiceminister Jacek Czerniak i minister Jean Rummenie ustalili wspólne podejście, które przyjmą podczas negocjacji z Norwegią i UK ws. zapewnienia miejsca dla rybołówstwa i unijnych rybaków na obszarze północno-wschodniego Atlantyku. Rozmówcy podkreślili, że zarówno Norwegia, jak i Wielka Brytania są ważnymi partnerami gospodarczymi i dla Polski, i dla Niderlandów.

■ Przyszłość Wspólnej Polityki Rybołówstwa

Spotkanie pozwoliło również na omówienie zagadnień dotyczących Wspólnej Polityki Rybołówstwa, czyli:

- oczekiwań co do jej przyszłego kształtu;
- wyzwań, które będą towarzyszyły procesowi zapowiedzanego przez Komisarza ds. Rybołówstwa i Oceanów upraszczania przepisów unijnych;
- kwestii starzejącej się unijnej floty rybackiej i konieczności modernizacji tej floty;



Ważnym elementem polityki rybackiej powinno być zachęcanie młodych do podejmowania pracy w rybołówstwie

- możliwości finansowania przez fundusze unijne budowy nowych jednostek rybackich;
- konieczności włączenia w ramy finansowania wymiany silników jednostek rybackich, które dotychczas funkcjonują w segmencie niezrównoważonym floty.

Wiceminister Jacek Czerniak i minister Jean Rummenie zgodzili się, że ważnym elementem przyszłej polityki rybackiej powinno

być zastosowanie zachęt dla młodych ludzi rozpoczynających pracę w rybołówstwie. Ministrowie uznali także, że w przyszłej Wspólnej Polityce Rybołówstwa większe znaczenie powinna mieć regionalizacja procesu decyzyjnego.

Departament Rybołówstwa
MRiRW
tel. 22 623 29 72

Zdjęcie: Alessandro.Stock.adobe.com

Targi WorldFood Poland 2025

WorldFood Poland to największe w Polsce targi B2B poświęcone sektorowi spożywczemu. To także trzy dni spotkań, debat i konferencji. W tegorocznej edycji wydarzenia wzięli udział sekretarze stanu Stefan Krajewski oraz Jacek Czerniak.

Wiceminister Stefan Krajewski podczas uroczystej inauguracji Targów WorldFood Poland podkreślił, że obecnie ok. 74 proc. polskiego eksportu trafia na rynek europejski. Jednocześnie rośnie zainteresowanie polskimi produktami w krajach trzecich.

– To są nowe możliwości, ale również nowe wyzwania, przed którymi stanie polska branża spożywcza. Aby w pełni te możliwości wykorzystać, konieczna jest współpraca rządu, samorządów, producentów i organizacji branżowych – podkreślił wiceminister Krajewski.

Przypomniął, że zadaniem resortu rolnictwa jest takie upraszczanie procedur i formalności, aby sektor rolno-spożywczy mógł swobodnie nawiązywać nowe relacje biznesowe.

Sekretarz stanu Jacek Czerniak drugiego dnia targów uczestniczył w dyskusji o tym, jak wzmocnić konkurencyjność polskiego łańcucha dostaw produkcji zwierzęcej i pozycję rolnika w tym łańcuchu.

W czasie WorldFood Poland odbywają się spotkania przedstawicieli branży spożywczej, handlu hurtowego i detalicznego oraz sektora

hotelarskiego i gastronomicznego. Udział w wydarzeniu umożliwia uczestnikom dostęp do tysięcy przedstawicieli branży spożywczej, handlu hurtowego i detalicznego, sieci handlowych oraz importerów i eksporterów. To również okazja do spotkania z potencjalnymi partnerami handlowymi i pozyskania nowych dostawców i odbiorców. W tym roku targi odbywały się 8–10 kwietnia.

Departament Komunikacji i Promocji
MRiRW

tel. 22 623 18 38

Innowacje, edukacja, rozwój – XXX edycja targów AGROTECH

– O rozwoju rolnictwa decydują inwestycje w wiedzę i w innowacje. Temu wydarzeniu od 30 lat przyświeca idea prezentacji najnowszych osiągnięć techniki i technologii, służących unowocześnianiu rodzimego rolnictwa – powiedział minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski podczas uroczystego otwarcia XXX edycji Międzynarodowych Targów Techniki Rolniczej AGROTECH w Kielcach. Podczas wydarzenia ministrowi Siekierskiemu towarzyszył podsekretarz stanu Adam Nowak.

■ Inwestycje w innowacje

Minister rolnictwa i rozwoju wsi podkreślił, że targi AGROTECH odgrywają kluczową rolę w rozwoju polskiego rolnictwa i wspieraniu innowacji w rolnictwie – szczególnie

sektorze gospodarki, wymagającym wiedzy z różnych obszarów nauki.

– Dzisiejsze wydarzenie łączy tradycję z nowoczesnością oraz tworzy przestrzeń do wymiany

doświadczeń i rozmów o przyszłości sektora rolnego. Jestem przekonany, że dzięki takim inicjatywom polscy rolnicy i przedsiębiorcy zyskają nowe możliwości rozwoju, a nasze rolnictwo będzie jeszcze bardziej konkurencyjne i zrównoważone – powiedział minister Siekierski.

– Chcemy, aby każdy rolnik, każdy producent maszyn rolniczych miał dostęp do instrumentów finansowych umożliwiających realizację szeroko rozumianych inwestycji w rolnictwie. Zmierzamy do stworzenia całego cyklu działań związanych z systemem bankowym, poszerzających wybór



– Jestem przekonany, że dzięki takim inicjatywom polscy rolnicy i przedsiębiorcy zyskają nowe możliwości rozwoju – powiedział Czesław Siekierski

instrumentów finansowych skierowanych do sektora rolnego, m.in. dopłat do kredytów i gwarancji – zaznaczył szef resortu rolnictwa.

■ Zielony Ład i pomoc z UE

Minister Czesław Siekierski przypomniał, że Polska przez 20 lat obecności we Wspólnocie otrzymała prawie 250 mld euro wsparcia, z czego ok. 80 mld euro przeznaczono na rolnictwo.

– Te środki były dla nas ogromnym wsparciem i pozwoliły na dynamiczny rozwój polskiego rolnictwa. Mamy jednak świadomość, że przed nami kolejne wyzwania. Jednym z nich jest Zielony Ład. Wielokrotnie powtarzałem, że w ramach naszej prezydencji w Radzie UE będę prowadził dalsze rozmowy na temat uproszczeń w zapisach Zielonego Ładu – powiedział minister Siekierski i zaznaczył, że Zielony Ład powinien być przede wszystkim dopasowany do potrzeb poszczególnych krajów członkowskich. Zielony Ład w skali ogólnej jest nam potrzebny, ale nie może stanowić obciążenia dla rolników, którzy służą nam wszystkim oraz

dbają o środowisko i klimat – podkreślił minister.

■ Zachować dwufilarowość Wspólnej Polityki Rolnej

Szef resortu rolnictwa stwierdził, że we wcześniejszych latach zbyt duże środki zostały przesunięte z drugiego do pierwszego filaru Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Spowodowało to, co prawda, wzrost dopłat, ale jednocześnie wpłynęło na zmniejszenie środków przeznaczonych na inwestycje.

Minister Siekierski zaznaczył, że chce zachować dwufilarowość Wspólnej Polityki Rolnej.

– Pracujemy nad kolejną perspektywą finansową WPR po 2027 r., mając na uwadze, że rozpoczniemy wtedy również spłacanie kredytu zaciągniętego na Krajowy Plan Odbudowy; rocznie będzie to ok. 1/5 krajowego budżetu – zaznaczył minister.

■ Zasłużony dla Rolnictwa

Podczas uroczystej inauguracji Międzynarodowych Targów Techniki Rolniczej AGROTECH minister Czesław Siekierski oraz podsekretarz

Adam Nowak wręczyli odznaczenia „Zasłużony dla Rolnictwa”.

■ O sprawach rolników z rolnikami z województwa świętokrzyskiego

Podczas obecności na targach minister Czesław Siekierski wziął również udział w posiedzeniu Rady Powiatów Świętokrzyskiej Izby Rolniczej. Spotkanie było okazją do rozmowy o bieżących wyzwaniach i problemach związanych z rolnictwem.

Rozmawiano przede wszystkim na tematy: ubezpieczeń dla rolników, problemów związanych z funkcjonowaniem aplikacji suszowej, płatności bezpośrednich oraz o kwestiach związanych z przyszłością Wspólnej Polityki Rolnej.

Minister Siekierski przypomniał, że czas sprawowania przez niego urzędu ministra rolnictwa i rozwoju wsi to przede wszystkim czas dialogu i rozmów z rolnikami.

– Żadne problemy dotyczące rolnictwa nie mogą być rozpatrywane i rozwiązywane bez udziału rolników – powiedział minister Siekierski.

■ O wydarzeniu

Międzynarodowe Targi Techniki Rolniczej AGROTECH odbywają się od 1995 r. Przyciągają rolników i wystawców z całej Europy. Swoją ofertę podczas targów prezentują m.in. producenci maszyn i pojazdów rolniczych, producenci urządzeń do pakowania produktów oraz dystrybutorzy nawozów i środków ochrony roślin. To również największa w Polsce wystawa pod względem liczby zwiedzających – każdego roku targi odwiedza ponad 70 tys. gości.

Departament Komunikacji
i Promocji
MRiRW

tel. 22 623 18 38

Zdjęcie: MRiRW

Promocja polskiej żywności na międzynarodowych targach

Promocja polskiej żywności za granicą oraz budowanie międzynarodowych relacji gospodarczych i biznesowych to główne cele organizacji polskiego stoiska narodowego na zagranicznych targach żywności. W marcu, kwietniu i w pierwszej połowie maja 2025 r. polska żywność znalazła się w Japonii, Grecji, Wielkiej Brytanii, Brazylii, Bułgarii i we Włoszech.

ŚWIATOWA WYSTAWA EXPO 2025 W OSACE

W japońskiej Osace odbywa się Światowa Wystawa EXPO 2025. W ramach rozbudowanego programu gospodarczego zaplanowano organizację wielu wydarzeń

bardziej zainteresowani obecnością na wydarzeniach promocyjnych podczas EXPO. Dotyczy to nie tylko rozpoczynającego się właśnie tygodnia podlaskiego, lecz także zaplanowanego na 20 maja 2025 r. Forum Eksportowego. Z przyjemnością stwierdzam, że wystawa

stwarza liczne okazje do wyeksponowania polskiej żywności, np. w trakcie Forum w Strefie Polskich Smaków – powiedział wiceminister Stefan Krajewski.

Sektor rolno-spożywczy, ze względu na duży potencjał eksportowy na rynki azjatyckie, jest priorytetem w relacjach handlowych z Japonią. W 2024 r. bilans obrotów handlowych towarami rolno-spożywczymi z Japonią był dla Polski dodatni i wyniósł 107,6 mln euro, co oznaczało wzrost o 41,2 proc. w stosunku do 2023 r. Wartość eksportu artykułów rolno-spożywczych z Pol-

ski do Japonii wyniosła 122,3 mln euro i w porównaniu do 2023 r. był to wzrost o blisko 40 proc. (w 2023 r. – 87,5 mln euro). Jednym z najważniejszych produktów eksportowych jest mrożone mięso wołowe.

W tym roku Światowa Wystawa EXPO 2025 w Osace odbywa się od 13 kwietnia do 13 października 2025 r.



skoncentrowanych na: promocji polskich produktów eksportowych, misjach biznesowych, udziale polskich przedsiębiorców w targach branżowych i organizacji spotkań B2B.

Wystawę odwiedził sekretarz stanu Stefan Krajewski. Wiceminister wziął udział w uroczystym otwarciu Pawilonu Polski i uczestniczył w działaniach promocyjnych podczas tygodnia podlaskiego. Sekretarz stanu podkreślił, że polscy przedsiębiorcy branży rolno-spożywczej wykazują coraz większe zainteresowanie japońskim rynkiem.

– Z roku na rok wzrasta liczba przedsiębiorców obecnych na targach rolno-spożywczych w Japonii. Przedstawiciele branży rolno-spożywczej są coraz

MIĘDZYNARODOWE TARGI OWOCÓW I WARZYW FRESKON W SALONIKACH

Międzynarodowe Targi Owoców i Warzyw FRESKON w Salonikach w Grecji są zaliczane do największych i najważniejszych wydarzeń wystawienniczych branży owocowo-warzywnej w regionie Bałkanów i Europy



władz regionu i zarządu targów. Odbyła się dyskusja wiceministra Kołodziejczaka i ministra Tsiarasa o najważniejszych problemach i wyzwaniach branży wspólnych dla Polski i Grecji. Państwa widzą potrzebę poprawy efektywności zarządzania wodą w rolnictwie oraz mierzą się ze skutkami postępujących zmian klimatycznych i anomaliami pogodowymi powodującymi znaczne szkody w uprawach. W tym zakresie strony polska i grecka oczekują, aby UE – w ramach specjalnie utworzonego funduszu – rekompensowała straty producentom dotkniętym skutkami kryzysu klimatycznego.

Południowo-Wschodniej. Z roku na rok targi cieszą się coraz większym zainteresowaniem firm nie tylko z Europy, lecz także z Bliskiego Wschodu, Azji i Afryki.

Sekretarz stanu Michał Kołodziejczak uczestniczył w ceremonii oficjalnego otwarcia targów. Wiceminister Kołodziejczak otworzył również polskie stoisko narodowe i rozmawiał z polskimi dostawcami z branży owocowo-warzywnej o sytuacji sektora. Na polskim stoisku swoje produkty wystawiało 10 firm z branży owocowo-warzywnej. Wiceminister Kołodziejczak podkreślił, że Polska jest ważnym producentem owoców i warzyw nie tylko w UE, lecz także na świecie.

– Polscy producenci i przetwórcy mają największy wkład w sukces eksportowy polskiej żywności i są jej najlepszymi ambasadorami – zaznaczył sekretarz stanu Michał Kołodziejczak.

Przedstawiciel kierownictwa polskiego resortu rolnictwa zachęcał polskich wystawców do dialogu z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

– Chciałbym, abyśmy wspólnie działali na rzecz poprawy opłacalności produkcji rolnej i wypracowania systemowych rozwiązań, które wzmocnią pozycję producentów w łańcuchu dostaw i zagwarantują konkurencyjność unijnego sektora rolnego – dodał.

W wydarzeniu wzięli również udział minister rozwoju obszarów wiejskich i żywności Kostas Tsiaras oraz przedstawiciele

Eksport artykułów rolno-spożywczych z Polski do Grecji stabilnie rośnie od 2011 r., a od 2012 r. utrzymuje się dodatnie saldo handlowe. W 2024 r. eksport artykułów z Polski do Grecji osiągnął 476 mln euro, co oznacza wzrost o 2 proc. w stosunku do poprzedniego roku.

W tym roku FRESKON trwał od 10 do 12 kwietnia.

TARGI IFE W LONDYNIE

Targi International Food Exhibition (IFE) w Londynie to ważne wydarzenie wystawiennicze, promujące innowacyjność w przemyśle rolno-spożywczym. Podsekretarz stanu Adam Nowak wraz z zastępcą dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR) Tomaszem Ciodykiem i przedstawicielem



Ambasady RP w Londynie otworzył polskie stoisko narodowe, na którym zaprezentowało się 30 polskich firm z różnych branż spożywczych. W swoim wystąpieniu podczas otwarcia polskiego stoiska narodowego „Poland tastes good” podsekretarz stanu Adam Nowak wskazał, że polska żywność jest ceniona na całym świecie i spełnia najwyższe standardy.

– Na międzynarodowych targach spożywczych IFE prezentujemy to, co w Polsce najlepsze: firmy innowacyjne, skoncentrowane na przyszłości, oferujące produkty najwyższej jakości. Hasło „Polska smakuje”, po angielsku „Poland tastes good”, ma dosłowne znaczenie w Wielkiej Brytanii – podkreślił wiceminister Nowak.

Wiceminister odniósł się także do nadrzędnego celu rolnictwa, którym jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego.

– W obecnej sytuacji geopolitycznej produkcja żywności stała się ważniejsza niż kiedykolwiek. Bezpieczeństwo żywnościowe jest głównym priorytetem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi podczas sprawowanej przez Polskę prezydencji w Radzie Unii Europejskiej – wskazał podsekretarz stanu.

Podsekretarz stanu Adam Nowak spotkał się z ambasadorem RP w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej Piotrem Wilczkiem. Rozmowa dotyczyła współpracy polsko-brytyjskiej w sektorze rolnictwa, w tym problemów, z jakimi od czasu brexitu mierzą się polskie firmy eksportujące towary na rynek brytyjski, oraz o możliwościach ich rozwiązania. Wiceminister Nowak poprosił o dalsze wsparcie polskich przedsiębiorstw rolno-spożywczych, w szczególności małych i średnich, w kontaktach z administracją brytyjską.

Wielka Brytania jest ważnym partnerem handlowym Polski w obrocie artykułami rolno-spożywczymi. Polska odznacza się dodatnim bilansem w handlu z Wielką Brytanią (ok. 3,8 mld euro). W ubiegłym roku wartość eksportu wyniosła 4,4 mld euro, co stanowi ok. 8 proc. całego polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych. Jest to wzrost o 4 proc. w stosunku do 2023 r. Rośnie również import brytyjskich produktów rolno-spożywczych do Polski. W 2024 r. wyniósł on blisko 578 mln euro i jest to wzrost o ok. 12 proc. w stosunku do 2023 r. W tym roku targi te trwały od 17 do 19 marca.

TARGI APAS SHOW W SÃO PAULO

Organizatorem polskiego stoiska narodowego na targach Apas Show w São Paulo w Brazylii jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Targi są uznawane za jedno z największych wydarzeń branży spożywczej i detalicznej w Ameryce Łacińskiej. Targi co roku przyciągają tysiące wystawców i odwiedzających z całego świata, oferując platformę do prezentacji najnowszych produktów, technologii i innowacji w sektorze rolno-



-spożywczym. Polską ekspozycję uroczystie otworzyli sekretarz stanu Stefan Krajewski, chargé d'affaires a.i. RP w Brazylii Andrzej Cieszkowski oraz wiceminister ds. handlu i spraw zagranicznych w Ministerstwie Rolnictwa, Hodowli Zwierząt i Zaopatrzenia (MAPA) w Brazylii Marcel Moreira.

Na polskim stoisku narodowym były prezentowane m.in. soki, przetwory owocowo-warzywne, kasze, wafle ryżowe, nasiona, przyprawy, nabiał, szeroka gama słodczy (ciastka, praliny, czekolady, cukierki, batony) oraz makarony. Dodatkową atrakcją dla zwiedzających były pokazy kulinarne na żywo, organizowane we współpracy z Funduszem Promocji Mięsa Wieprzowego oraz Funduszem Promocji Ziarna Zboż i Przetworów Zbożowych.

– Eksport rolno-spożywczy to już 15 proc. całkowitego polskiego eksportu. Nasza żywność jest chętnie kupowana i ceniona na całym świecie. Znaczne nadwyżki w produkcji rolnej są z sukcesem wysyłane do blisko 200 krajów świata. Polskie rolnictwo ma więc istotny wkład w globalne bezpieczeństwo żywnościowe – powiedział

wiceminister Krajewski, witając zgromadzonych gości. Przedstawiciel polskiego resortu rolnictwa podkreślił również, że z każdym rokiem osiągamy coraz wyższe przychody ze sprzedaży polskich produktów na rynki

bezpieczeństwa żywnościowego dla rosnącej populacji świata jest nadrzędnym celem rolnictwa. Priorytetem jest konkurencyjne i odporne rolnictwo europejskie, które zapewni bezpieczeństwo żywnościowe wszystkim Europejczykom.

Wyzwania geopolityczne dowodzą, że bezpieczeństwo żywnościowe nie jest osiągnięciem trwałym i danym raz na zawsze. Należy je stale chronić i wzmacniać – powiedział sekretarz stanu.

Wiceminister Czerniak podkreślił, że Polska chce tworzyć przyszłość Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) w dialogu z producentami, wsłuchując się w ich argumenty. Zaznaczył, że nasza prezydencja dąży do silnej WPR – opartej na dwóch filarach, wspierającej rolników i rozwój obszarów wiejskich. Wiceminister Czerniak zaakcentował również kluczowe znaczenie wykorzystywania innowacyjnych

maszyn rolniczych prezentowanych na wystawie i nowatorskich rozwiązań.

O przyszłości WPR, sytuacji związanej z przypadkami pryszczycy w Europie, dotychczasowych osiągnięciach i planach polskiej prezydencji w Radzie UE oraz wzmocnieniu pozycji rolników w łańcuchu żywnościowym rozmawiał wiceminister Jacek Czerniak z przedstawicielami strony bułgarskiej. Bułgaria wyraziła swoje uznanie dla dotychczasowych dokonań polskiej prezydencji, w szczególności w dziedzinie weterynarii, a także w zakresie NGT. Strony podkreśliły, że Polskę i Bułgarię łączą podobne cele i oczekiwania wobec przyszłej, dwufilarowej WPR oraz relacji handlowych z krajami trzecimi (m.in. umowa UE-Mercosur). Ważnym postulatem Bułgarii jest również wyrównanie płatności bezpośrednich w UE.

Na marginesie targów BATA AGRO wiceminister Jacek Czerniak rozmawiał również z wiceministerem rolnictwa i żywności Bułgarii Lozaną Vasilewą na tematy dotyczące: przyszłości WPR, przypadków pryszczycy w Europie, prac polskiej prezydencji nad projektem w zakresie nowych technik genomowych (NGT), wzmocnienia pozycji rolników w łańcuchu żywnościowym oraz osiągnięć i planów polskiej prezydencji na ostatnie 6 tygodni. W spotkaniu uczestniczył również główny lekarz weterynarii Bułgarii. Tegoroczna, 17. edycja Międzynarodowych Targów Rolniczych BATA AGRO odbyła się 12–16 maja.



zagraniczne. Ubiegły rok zamknęliśmy eksportem na rekordowym poziomie 53,5 mld euro i jest to przede wszystkim zasługa naszych producentów i eksporterów. Tegoroczna edycja targów Apas Show w São Paulo trwała od 12 do 15 maja.

TARGI ROLNICZE BATA AGRO W STAREJ ZAGORZE

Międzynarodowe Targi Rolnicze BATA AGRO w Starej Zagorze w Bułgarii to największe targi rolnicze w Bułgarii, gromadzące czołowych przedstawicieli branży.

W tegorocznej edycji targów swoją bogatą ofertę zaprezentowało 10 firm z Polski. Organizatorem stoiska była Polska Agencja Inwestycji i Handlu (PAIH).

Sekretarz stanu Jacek Czerniak, minister rolnictwa i żywności Bułgarii Georgi Tahov oraz kierownik Zagranicznego Biura Handlowego PAIH Krzysztof Przyłucki wzięli udział w symbolicznym otwarciu polskiego stoiska. Z polskimi wystawcami rozmawiali o wyzwaniach, z jakimi mierzą się producenci maszyn i sprzętu dla rolnictwa.

Podczas ceremonii otwarcia targów sekretarz stanu Jacek Czerniak przypomniał priorytety polskiego przewodnictwa w Radzie UE w kontekście bezpieczeństwa żywnościowego.

– W obecnych czasach fundamentem działań polskiej prezydencji jest bezpieczeństwo, a zapewnienie

TARGI TUTTOFOOD W MEDIOLANIE

Targi TUTTOFOOD w Mediolanie we Włoszech to odbywająca się co 2 lata największa impreza wystawiennicza w branży żywności i napojów we Włoszech i Europie Południowej. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) zorganizował polskie stoisko narodowe na tej wystawie po raz drugi.



W tym roku pod szyldem „Poland tastes good” zaprezentowały się 22 firmy. Targi te cieszą się dużym zainteresowaniem polskich przedsiębiorców, o czym świadczy prawie trzykrotnie większa liczba wystawców

na stoisku KOWR w porównaniu z poprzednią edycją w 2023 r. Polscy producenci i eksporterzy żywności i napojów promowali podczas targów w stolicy Lombardii m.in. mleko i produkty mleczarskie, mrożone owoce i warzywa, owoce liofilizowane, czekolady, ciastka i inne słodkie, kawy i napoje zbożowe instant, napoje owocowe i energetyczne, makarony, produkty bezglutenowe, produkty mięsne oraz dania gotowe.

Włochy są naszym czwartym odbiorcą produktów rolno-spożywczych w Unii Europejskiej, zaraz za Niemcami, Francją i Niderlandami. W 2024 r. sprzedaż tych artykułów do Włoch osiągnęła wartość 2,6 mld euro. Na Półwysep Apeniński sprowadzano z Polski najczęściej: mięso, głównie wołowe (25 proc.), tytoń i wyroby tytoniowe (17 proc.), ryby i przetwory rybne (10 proc.), przetwory zbożowo-mączne (6 proc.), produkty mleczne, głównie sery i twarogi (6 proc.), warzywa i przetwory z warzyw, w tym z grzybów (4 proc.), wyroby cukiernicze (4 proc.) oraz produkty paszowe (4 proc.).

Tegoroczna edycja targów TUTTOFOOD odbyła się 5–8 maja.

Departament Komunikacji i Promocji
MRiRW

tel. 22 623 18 38

Zdjęcia: MRiRW, KOWR, Krzysztof Łapiński UMWP

Biuletyn informacyjny nr 3–4/2025 (262) wydawany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Redagowany pod kierunkiem Iwony Ciechan, przy współpracy z kolegium redakcyjnym w składzie: Wojciech Adamczyk, Justyna Adamska, Dorota Białczak, Marek Cieśliński, Joanna Czapla, Nina Dobrzyńska, Waldemar Guba, Wanda Klepacka, Agnieszka Kłódkowska-Cieślakiewicz, Lidia Kostańska, Agata Łysakowska, Przemysław Saltarski, Łukasz Tomczak, Edyta Wieczorkiewicz-Dudek, Wojciech Wojtyra, Magdalena Zasępa

Opracowywanie: Agnieszka Grzybowska. **Współpraca:** Alicja Daniluk-Jankowska. **Zdjęcia na I stronie okładki oraz stronie 1.:** dashu83.Stock.adobe.com, .Grzegorz Polak.adobe.com

Redakcja: ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa; tel. 22 623 20 68

Łączność z czytelnikami: Biuro Prasowe MRiRW, ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, e-mail: rzecznik.prasowy@minrol.gov.pl

Wersja internetowa: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/opracowania-i-publikacje>; <https://www.gov.pl/web/arimr/publikacje>

ISSN 2719-5147. Podpisano do druku: 24 maja 2025 r.

Nakład: 8000 egz. **Druk:** Zapol Sobczyk Spółka komandytowa, al. Piastów 42, 71-062 Szczecin

Redakcja wyraża zgodę na kopiowanie, reprodukowanie i rozpowszechnianie w celach niekomercyjnych, w całości lub w części, materiałów tekstowych. Podmiot korzystający z materiałów tekstowych opublikowanych na stronach czasopisma zobowiązany jest do zamieszczenia informacji o ich pochodzeniu

Zabronione jest kopiowanie, reprodukowanie i rozpowszechnianie materiałów graficznych, tj. ilustracji, rycin, zdjęć itp.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Zapraszamy do zapoznania się z najnowszą publikacją dla dzieci „Rybki, ryby i rybeczki z mórz i oceanów całego świata”, przygotowaną przez Departament Pomocy Technicznej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

„Dobra książka to najlepszy z przyjaciół, ten sam dziś i na zawsze”^{TFK}

To kolejna edycja tej niezwykle popularnej książeczki.

Tym razem krople słonej wody (Słonka) i słodkiej wody (Słodek) przeprowadzają czytelnika przez pełen tajemnic i ciekawostek świat ryb żyjących w morzach i oceanach całego świata. W naszej książeczce znajdziesz krzyżówki, łamigłówki i wiersze... oraz grę mistrzów.

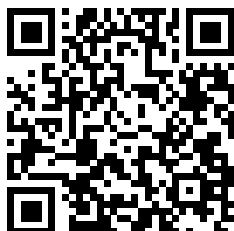
Całości dopełniają ręcznie malowane grafiki 50 ryb słonowodnych.

W najnowszym wydaniu szczególnie miejsce poświęcone jest programowi pn. **Fundusze Europejskie dla Rybactwa**, współfinansowanemu z Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA) oraz budżetu państwa, który w najbliższych latach będzie wspierał polskie rybactwo.

Fundusze Europejskie

dla Rybactwa

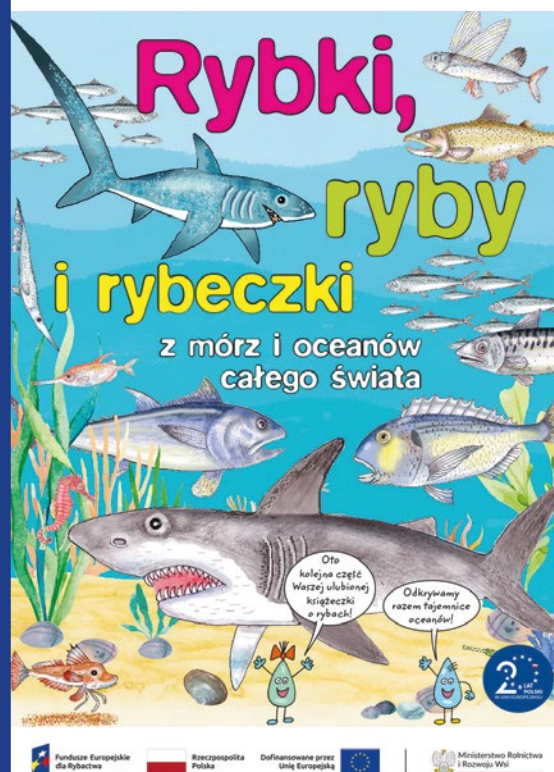
Po więcej informacji o EFMRA, programie oraz o naszych polskich rybach, Słodek i Słonka zapraszają do książeczki oraz na stronę www.rybactwo.gov.pl



Program Fundusze Europejskie dla Rybactwa

Instytucja Zarządzająca
– Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Instytucja Pośrednicząca
– Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji
Rolnictwa



Szukasz dofinansowania na realizację swojego pomysłu?

Dowiedz się więcej na stronie programu **Fundusze Europejskie dla Rybactwa**.

* Cyt. Martin Tupper



ZEROOO

VII Ogólnopolski Konkurs Filmowy dla Młodzieży
„Moja Wizja Zero: dobrostan rolnika – zdrowy styl życia”

2025

KONKURS FILMOWY DLA MŁODZIEŻY

Nakręć film i wyślij do 30.09.2025 r.:
Wizjazero@krus.gov.pl

Patronat Honorowy



Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Organizatorzy:



Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

